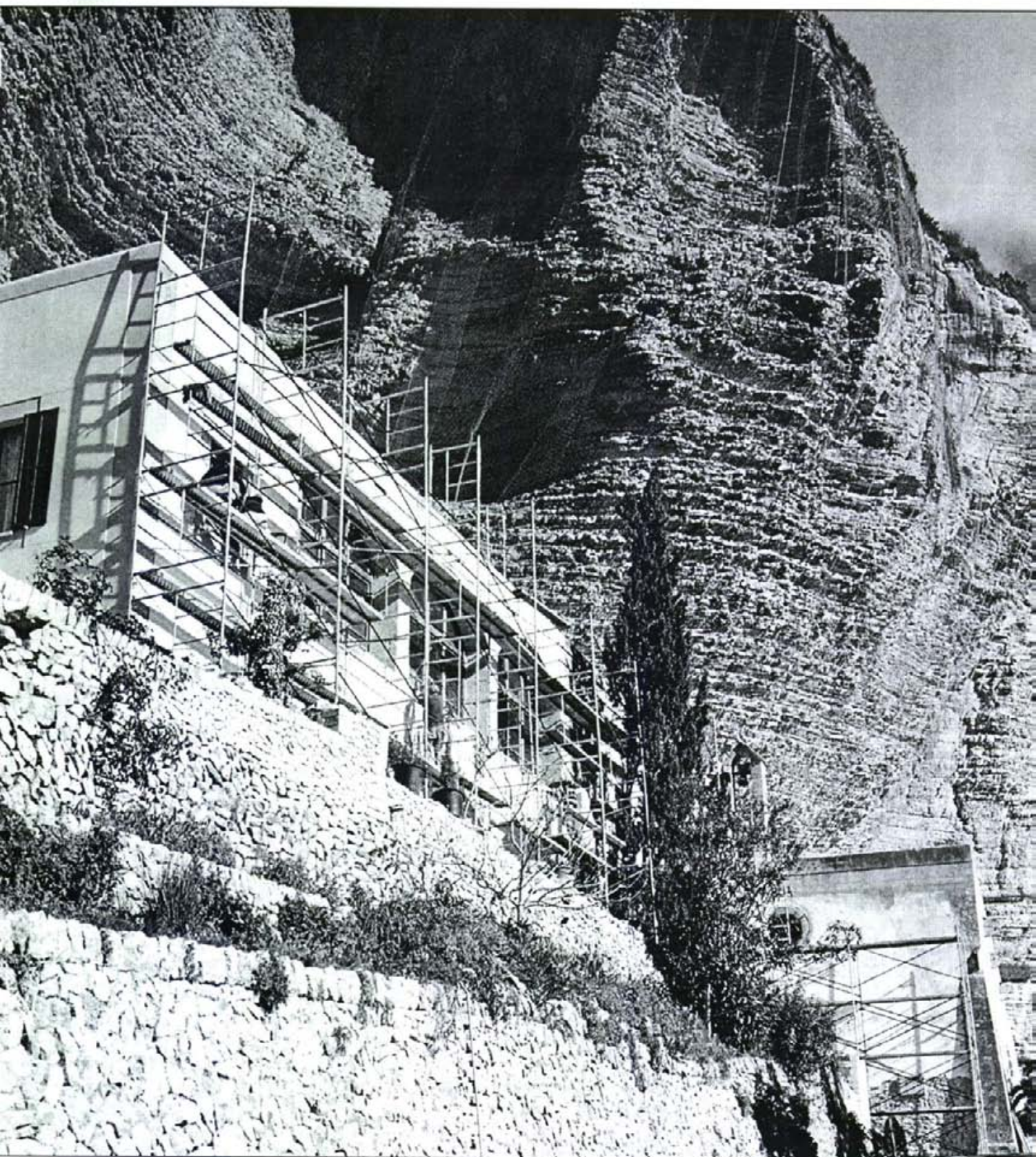

LLUCMAJOR

de pinte en ample

gener 2004
1,40 €

núm.
251

LES OBRES DE GRÀCIA, A LA RECTA FINAL

100 cl.

25% vol.

XARO P
d'en

CORI

F. Vidal

Elaborado por Destilerias F. Vidal Catany, S.L. - C. San Francisco, s/n.

LLUCMAJOR (MALLORCA)

Emb. 1696 - PM Reg. Ind. 7/5497 - Elaborado en España

N.R.S.I. 30.3182/PM

♦
EDITA

Obra Cultural Balear de Lluçmajor

♦
INFORMACIÓ I PUBLICITAT

C/. Bisbe Taixequet, 105 (Lluçmajor)

♦
DIRIGEIX

Catalina Font

♦
COL·LABOREN

Sebastià Alzamora	Ignasi Barceló
Miquel Barceló	Miquel Bezares
Antònia M. Bonet	Llúcia Caldés
Celso Calviño	Francina Capellà
Miquel Cardell	Sebastià Cardell
Francesca Clar	Joan Clar
Antònia Font	Bartomeu Font
Joana Font	Catalina Garau
Maties Garcias	Miquel Janer
Franc Jaume	Joan Jaume
Coloma Julià	Aina M. Llompart
Antoni Llompart	Jaume Manresa
Llorenç Mascaró	Antoni Monserrat
A. M. Monserrat	Francisca Mut
Guillem Oliver	Jaume Oliver
Margalida Palou	Bartomeu Prohens
Joan Quintana	Nanda Ramon
Miquel Ribot	Damià Roig
Sebastià Rubí	Josep Sacarès
Miquel Sbert	Tomeu Sbert
Catalina Serra	Joan Socies
Gabriel Thomàs	Arnau Tomàs
Jeroni Tomàs	M. del Mar Vanrell
Francesc Verdera	Biel Vich

Amb el suport de

GOVERN DE LES ILLES BALEARS Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística♦
IMPRIMEIX**TIRRENA, S.A.**

C/. Pintor Joan Gris, 2 - 07500 Manacor

♦
El pensament de la Revista s'expressa
només a través de l'Editorial**LI Editorial****Gràcia: Final d'obra**

Lluçmajor té gràcia, però no té cura. Aquesta dita popular, amb una punta de mala intenció, pot expressar moltes coses sobre la vila i els seus mals i les seves virtuts. Cadascú li pot treure tota la punta que vulgui, però ara ens limitarem a agafar-la pel sentit estrictament geogràfic de l'afirmació i ens quedarem amb la identificació que uneix els llucmajorers amb el santuari de Gràcia i els penyals que l'envolten i el configuren.

I és que, entrat l'any nou, sembla que ja es veu la fi dels costosíssims i complicats treballs que s'han hagut d'aplicar a les roques del gran coval de Gràcia, a fi d'assegurar que no es repetissin els esbaldrecs de l'hivern passat i que obligaren a tancar el recinte per evitar desgràcies personal irreversibles. Davant aquest situació d'emergència, el poble va quedar commòs. No debades es veia perillar un dels llocs més bells i representatius del nostre entorn natural, històric i espiritual, que és estimat per la gent de Lluçmajor generació rere generació.

Per sort, davant la gravetat de l'accident, l'actuació de les institucions va ser ràpida i decidida per afrontar el problema i cercar-hi solucions. Els responsables parroquials de Gràcia trobaren la col·laboració immediata dels batlles d'Algaida, Joan Jaume, i de Lluçmajor, Lluç Tomàs, i també del Govern de les Illes Balears, que aleshores presidia Francesc Antich. A tots, cal expressar-los l'agraïment més sincer.

També cal retre homenatge sincer als donats Sebastià Amengual i Francisca Miralles per l'amor amb què han tengut cura d'aquest cau de bellesa i autenticitat que són la balma i el santuari de Gràcia, un espai privilegiat que no s'ha deixat malmenar per la comercialitat fàcil, i que ells dos han volgut i sabut mantenir amb aquell aspecte d'endrec, d'equilibri i de netedat que caracteritza la nostra penya santa. Que ho puguin fer encara per molts d'anys.

Revisió de preus amb EMAYA

Arnau Tomàs.-

Pocs assumptes destacables són els aprovats en el darrer plenari de l'any de l'Ajuntament de Lluçmajor, en el qual tots ho varen ser per unanimitat, exceptuant el que feia referència a la revisió de preus de residus sòlids urbans, subscrits per EMAYA per a l'exercici de 2004, en què l'oposició, PSM i PSOE, s'abstengueren.

La resta, aprovats sense discussions, varen ser aquests:

- Adjudicació de la concessió d'exploració del polisportiu de Badia Blava.

- Modificació del conveni amb INTRESS, relatiu als serveis que aquesta entitat presta als discapacitats que alberga "Es Molí d'en Gaspar" a Lluçmajor.

- Acord transeccional extrajudicial relatiu a la pedrera de Ca'n Casetes, les despeses judicials de la qual, segons va afirmar el tinent de batle d'Urbanisme, els pagaran els quatre compradors, o en defecte seu, el propietari de la pedrera.

- Modificació de la disposició addicional novena del conveni col·lectiu del personal laboral de l'Ajuntament.

Francesca C. Cabot, premiada a la Nit de la Cultura

C. Font.-

El passat 20 de desembre es va celebrar, a l'Auditori d'Alcúdia la tradicional Nit de la Cultura de l'Obra Cultural Balear, amb la també tradicional entrega dels Premis 31 de Desembre.

En aquesta darrera edició, una altra llucmajorera s'ha sumat a la llista de guardonats, com ho foren en edicions anteriors Miquel Cardell, Miquel Bezars, Sebastià Alzamora, Gabriel Thomàs i Sebastià Cardell.

Na Francesca C. Cabot i Clar, llucmajorera, juntament amb n'Antònia Santandreu Servera, són les autores del material didàctic "Llança-t'hi", a parlar en català i per aquest motiu foren guardonades amb el premi Emili Darder, que reconeix la iniciativa en el camp de l'educació, l'ensenyament o el lleure, d'una manera especial les que tendeixen a la normalització del català

com a llengua vehicular de l'aprenentatge, la renovació pedagògica o l'educació medioambiental.

El "Llança-t'hi", del qual ja parlà-

rem en una entrevista realitzada a Francesca C. Cabot en aquesta mateixa publicació, consisteix en un llibre de fitxes i un CD dissenyat específicament per a pares i mares d'alumnes novins i que desconeixen, per tant, la nostra llengua. L'aprenentatge del català per a aquest tipus d'alumnat (adult i pares i mares d'alumnes de Primària) va ser iniciativa de la Conselleria d'Educació de l'anterior Govern de les Illes Balears, i impulsada per l'exdirector general de Política Lingüística, Joan Melià i Garí, iniciativa que va tenir gran èxit (els cursos s'impartiren a més de 1.200 pares/mares i a més de setanta centres públics de les Illes Balears), la qual cosa ha fet que enguany tinguin continuació.

És per això, que aquest treball didàctic realitzat per F. Cabot i A. Santandreu s'ha merescut un dels premis més importants que es concedeixen actualment a les nostres illes.

IL·LUSIONS

EL TEU PUNT D'OCI

PASSEIG JAUME III, 2 A

Tel. 971 12 03 18 Mòbil (24h) 649 03 19 27

HORARI:
DILLUNS A DIUMENGE
17:00 H - 22:00 H
DEMATI: DILLUNS A DISSABTE
10:30 H - 13:30 H
DIMARTS TANCAT TOT EL DIA

BONES
FESTES!

VIDEOMATIC 24 hores

INTERNET - XAT
JOCS EN XARXA

VHS - DVD - VIDEOJOCS

VENDA: PS2

ESSER SOCI TÉ AVANTATGES: Presentant la tarjeta téns un 10% dte amb accesoris de telefonia mòbil

Art Mòbil Lluçmajor c / Hispanitat, 2 S'Arenal c/ Bergas, 46

Tres negocis nous a Lluçmajor

El grup Susanne Cerdà és una gestoria immobiliària instal·lada fa uns mesos a la Ronda Migjorn, 111 i es dedica a la compra-venda de cases, pisos i xalets. També és una oficina administrativa, assessoria fiscal i constitució de societats, i està a càrrec de na Susanne Cerdà, qui anteriorment ja havia posat en funcionament dues altres oficines, a Palma i a Peguera.

Tot Hobby és un nou local, acabat d'inaugurar al C. Font, 3. A càrrec d'en Tolo Tomàs en aquest nou local hi trobareu una gran col·lecció de jocs didàctics, manualitats, selectrix, puzzles, vaixells i cases de fusta, cotxes de col·lecció i ossos de peluix.

Sign Maker és un local que acaba d'obrir les portes al C. Marina, 104. En Frank Mansfeld està al front d'aquest espai dedicat al disseny gràfic, fotografia i retocs, impresos, publicacions, caixes lluminoses, lletres corporals de PVC i rotulacions de finestres, cotxes i iots.

La Coral de l'Institut de Lluçmajor guanya un concurs de Nades

Els alumnes de Cant Coral de l'IES Lluçmajor varen guanyar el primer premi del IV Concurs de Nades que organitza el Corte Inglés, la cadena Cope i Cort. La final es va celebrar a l'Avinguda Jaume III davant un nombre públic i amb la participació de sis finalistes, els quals varen haver d'interpretar un tema de lliure elecció i un altre obligatori, que en l'edició d'en-

guany va ser el popular "Les dotze van tocant".

El jurat va ser presidit pel tinent de batle de Cultura de l'Ajuntament de Palma, Rogelio Araujo, amb la presència dels musicòlegs pare Antoni Fullana i Pere Estelrich. No ho varen tenir fàcil i finalment es decantaren per la Coral de l'Institut de Lluçmajor, per la qualitat musical i pel sentit de l'espec-

tacle, simpatia i proximitat al públic i a l'esperit nadalenc.

La Coral Juvenil del col·legi Sant Josep Obrer va ser escollida com la millor coral de majors de quinze anys, i la del col·legi Santa Teresa fou la millor coral de menors.

**Lluçmajor
Serveis
Informàtics s.l.**

Domingo Alcalà Martínez

C/ Major, 107 07620 - Lluçmajor

E-mail: llucmajorserveis@terra.es

www.llucmajorserveis.com

Tel./Fax 971120797 / 609784220

La nova formació de BANDA SONORA

Foto: Cati Nicolau.

A finals del passat mes de novembre el grup de rock de Lluçmajor BANDA SONORA va incorporar un teclista a la seva formació per ampliar les possibilitats instrumentals del grup. Es tracta d'en Toni Barceló, recentment instal·lat a la Vila, amb el qual ja hi han realitzat un parell de concerts. Amb ell la formació del grup passa a ser de cinc membres, tres llucmajorers i dos de Bunyola (components també de Malvici). Aquest any que comença tenen previst participar a l'enregistrament del pròxim CD recopilatori del Lluçmarock i realitzar una nombrosa quantitat de concerts, especialment durant l'estiu que ve.

Web: www.mallorca-web.net/bandasonora

La formació actual de Banda Sonora. De esquerra a dreta: Rafel Vicens (baix), Toni Barceló (teclats), Victòria Ferrà (veu), David Bestard (guitarra) i Miquel Campins (bateria).

Visita als Betlems de Palma

Trenta-cinc associats de l'Associació de Persones Majors de Lluçmajor, organitzaren el pas-

sat dia 18 de desembre de 2003, una excursió cultural a Palma, on visitaren els betlems de les

monges Clarisses, el de les Caputxines, els de la Capella de Sant Telm, la Casa Marquès, el de

l'Ajuntament, el de la Misericòrdia i el de la Sang.

Esquerdes

Redacció.-

Aquest és el títol del llibre que aquest passat mes de desembre va ser presentat per Josep Sacarès a la Sala de plenaris de l'Ajuntament. L'autor és Hermenegild Reda Soler, nascut a Llucmajor l'any 1936.

El presentador va descriure l'autor com a home de bona talla, alt i ceptat. De posat seriós i tranquil, més conciliador que no agressiu i de nervis ben temperats. Va afegir que és participatiu amb reserves, caut i mesurat en paraules i gestos...

Se'ls presenta al seu currículum com a mosset de serradora, sabater (tallador de pell), caçador furtiu, pescador de roquer i de pesca submarina.

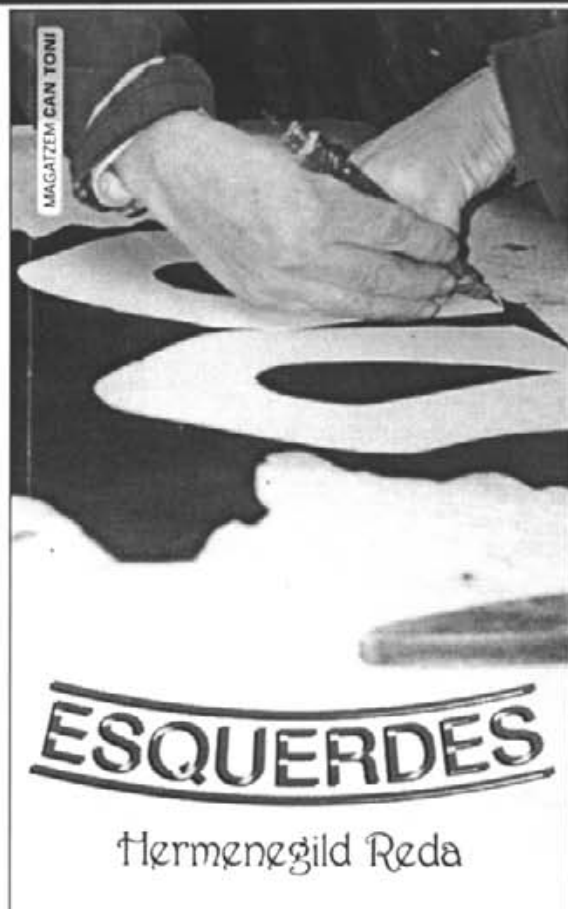
L'obra, autobiogràfica, ve definida com un enfrontament entre el passat per albirar el futur, però sempre des del present. En el llibre, l'autor s'endinsa dins la seva memòria i en treu a la llum vivències del passat, alhora que fa desfilar i reviu personatges amb la mentalitat d'aquell temps, molts d'ells ja traspassats.

Parla de Na Joanota, la vida al carrer, els jocs, les Escoles, les matances, foravila, s'Arenal, sa Marina...

Hermenegild Reda, va llegir pausadament i amb la tranquil·litat que el caracteritza, alguns fragments de l'obra, captant l'atenció dels assistents. Als més majors, els recordà el temps de la seva infantesa i joventut i als més joves, perquè parla de com era la vida al carrer, els llocs i els costums de fa quasi mig segle.

El llibre és la història (en minúscules) de la vida de Llucmajor, en un temps no molt llunyà, però que molts, a causa de la seva edat, desconeixen. Una obra, que, un cop llegida, cal guardar per consultar adés ja que el que conta no es troba en cap dels volums de la "Historia de Llucmajor", perquè el temps de què parla encara no és historiat i, presumiblement, quan es faci, no

parlarà de com era la vida quotidiana del poble, la qual cosa és la sal de la vida.

FUNERÀRIA Ca'n Pere Antoni SUCCESSOR DE TOMEU BLANCH "PORTASSA"

SERVEI 24 HORES

Telèfons: 971 620 129 - 606 946 712

Fax: 971 141 008

Agent a Llucmajor: José Miguel Tomàs Bonet
C/ Orient, 102 Tels. 971 66 41 59 - 629 668 707

SERVEIS:

Particulars

Tramitacions trasllats fora del terme de Llucmajor
Incineracions (Palma i Bon Sosec)

COMPANYIES:

Finisterre • Ocaso-Inca (Ag. 197) • Sta. Lucia
Previsora • Lloret • NorteHispania

Domicili: C. Joan Mesquida, 10 (Santa Maria)

Maria Tous, sempre viva en el record

El 4 de gener va expirar la nostra fidel amiga Maria Tous i Ferrer, a l'edat de 72 anys. Feia mesos que la seva vida penjava d'un fil, atesa per la malaltia que la mantenia ingressada a l'hospital de Son Llätzer. El desenllaç, encara que ja el teméssim, ha estat molt dolorós per a tots els qui estam vinculats a l'Obra Cultural i a "Llucmajor de pinte en ample", dos projectes per als quals sempre va treballar.

En els moments tristes del traspàs volem retre-li homenatge per recordar el paper decisiu que va tenir en les passes inicials de l'Escola de Mallorquí, de la qual va ser alumna i impulsora. Posteriorment va participar en la fundació de la delegació local de l'Obra Cultural Balear, entitat a la qual ja estava associada amb anterioritat. En favor d'aquestes activitats no va escatimar esforços i hores de dedicació desinteressada, i en cap moment no va tenir escrúpols de participar devora gent més jove. També va excel·lir com a organitzadora de les deu setmanes de cuina que va organitzar l'OCB en el marc de les Fires.

Per la sinceritat del seu compromís cultural i cívic, per l'interès que demostrava per les realitzacions i activitats que es duïen a terme, pel tracte tot-hora amable que dispensava als qui

feien feines i activitats culturals, la seva opinió sempre va ser escoltada amb respecte i interès en el si de l'Obra Cultural i d'aquesta revista. Per això es pot ben dir que va ser considerada per tots com una figura materna que vetllava perquè les coses sortissin bé, però sense interferir ni la llibertat ni la iniciativa de ningú.

En aquests moments de dolor, volem fer arribar al seus familiars el nos-

tre condol, especialment al seu espòs Miquel Font Oliver, als seus fills Joana, Bartomeu i Antònia, al seu gendre Miquel i a les seves nétes, tots ells companys nostres de molts d'anells i projectes. També en aquests moments volem proclamar que, a través del record, perviurà el nostre agraïment a Maria Tous i a l'estela que ha deixat en aquesta vida, que ens referma en el compromís.

MAGATZEM
MAGATZEM SES FORQUES, S.L.

C/ Doctor Fleming, 10
Tel. 971 66 21 14 - Fax 971 66 28 16
07620 LLUCMAJOR (Mallorca)

EURO - IDIOMAS

Llucmajor

*Apreneu idiomes amb grups molt
petits amb professors amb experiència
natis i llicenciats*

Acadèmia d'Idiomes
Carrer Rei Jaume II, 48 • Llucmajor • Tel. 66 11 33

Polígono Son Castelló
Gran Via Asima, 1
Tel. 971 430 484
Fax 971 206 998

El Arenal
C/ Diego Zaforteza, 3
Tel. 971 260 087
Fax 971 491 558

Lluçmajor
Ronda Migjorn, s/n.
Tel. 971 660 701
Fax 971 669 024

Pavimentos y azulejos
Materiales para la construcción

Nos movemos con Usted.

En Almacenes Femenías miramos al futuro.
Innovamos en todas las áreas de la empresa
para ofrecerle lo mejor.

VISITE NUEVA WEB > www.femenias.com

**almacenes
femenías**

S'arenal

El conseller Flaquer va parlar sobre l'esponjament de s'Arenal

Tomeu Sbert (text i foto).-

Continua coejant fort el tema de l'esponjament anunciat fa devers dos mesos, a s'Arenal, tant a la banda de Palma com a la de Llucmajor. Totes dues bandes necessiten l'esponjament, és a dir, millorar-lo en diferents aspectes i això no és res de nou. S'Arenal ha estat una zona capdavantera dins el turisme mallorquí i espanyol; va començar fa quaranta anys i moltes d'infraestructures queden obsoletes.

Però una cosa és es-
ponjar i l'altra millorar es-
tructures públiques i parti-
culars per tota la zona. Dir,
com va anunciar un diari,
que s'havia de tirar en ter-
ra, per fer-hi jardins- qua-
si tota la zona de primera
línia de mar, és del tot im-
pensable. Les mentides, si
les deim, haurien de ser
creïbles.

El Conseller de Turis-
me, Joan Flaquer, va ser a
s'Arenal i va parlar davant
d'un centenar d'hotelers,
comerciants i veïns. Fla-

quer va venir acompanyat
de dos directors generals,
del primer tinent de batle
de Palma, del batle de
Llucmajor i altres autori-
tats.

El Conseller va deixar
clar que allò que es pretén
és comprar als propietaris
els establiments hotelers o
edificis particulars, si es
volen vendre, i aleshores
l'Administració farà la res-
ta: enderrocar-los i cons-
truir-hi zones ajardinades,
i pentura ubicar-hi algun
monument.

El projecte va agradar
a tots els assistents. El que
falta és que es posi en fun-
cionament i no esperar
l'estiu, que és l'època més
turística.

A la part de s'Arenal-
Palma, es construeix una
zona verda al solar on esta-
ven els hotels Don Felip i
Calipso, a càrrec de l'ajun-
tament de Palma.

Per part del consistori
llucmajorer es farà igual al
solar del que fou l' Hostal
Aragon, situat al carrer
dels Trencadors.

Notícies breus

- Sor Catalina Bosch
Sansó ha estat la perso-
na més votada en
l'elecció de l'"Arenaler
de l'Any". La guanya-
dora i els finalistes re-
bran els premis en un
acte públic a l'església
parroquial de s'Arenal
el proper mes de març.

- El Cor "Marina" de
s'Arenal, dirigit per Ra-
fel Rebassa, aconseguí
un destacat èxit en un

concert a la Residència
de persones majors, al
carrer de Sa Font, a
Llucmajor.

- Les festes de Nadal
i de Cap d'Any han
transcorregut d'allò mi-
llor. Els actes religio-
sos, amb molta solem-
nitat i feligressia que
omplí l'església.

- La festa d'arribada
dels Reis d'Orient es
prepara, com cada any,

pel grup Amics dels
Reis d'Orient, patroci-
nada per l'Ajuntament
de Llucmajor.

- Pau Tomàs, de
"Bonanza" continua
com a president del
Club "Es Pistó", ple de
gent entusiasmada en
això de cotxes i motos
antigues.

- Els actes de la
campanya de promoció
"Un hivern a Mallorca"

tenen lloc d'acord amb
la programació. Poc pú-
blic assistent, ja que la
temporada turística
d'enguany és dolenta i
la majoria d'hotels han
tancat les portes. Fins i
tot l'Associació d'hot-
elers ha posat dues set-
manes de vacances,
prova evident de la po-
ca demanda.

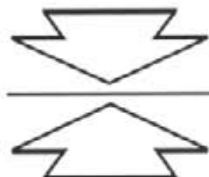
- Maties Palmer és el
nou vicepresident de la

**CENTRE RECONeixEMENT
MÈDIC - PSICOLÒGIC**

Antoni Isern Oliver

CERTIFICATS MÈDICS
PER AL PERMÍS DE
CONDUIR I D'ARMES

OBERT ELS DILLUNS
de 16'30 a 19'30 hs.
C/ Antoni Garcias 1-A
Tel. 66 22 82 (Llucmajor)

METGE OCULISTA

Dra. Núria Busquets
(EQUIP CLINICA JUANEDA)

CITA PREVIA
Tel. 66 22 82 - 28 94 58

Unió Esportiva Arenal de futbol, en substitució de José Cobos, que continua en la directiva, com a vocal.

- Tomeu Bestard, president del Club Ciclista Arenal, va rebre un premi per l'especial campanya realitzada durant aquest any, promocionant i organitzant carreres ciclistes. L'entrega del guardó va ser a càrrec del president de la Federació Balear de Ciclisme, l'arenaler Andreu Canals.

- Ha passat dos mesos a s'Arenal en Biel Soler, de "ca sa poblera" després de 50 anys de viure a l'Uruguai, on hi va emigrar. "No conec aquest Arenal", va comentar a aquesta revista. I és que les coses canvien una barbaritat...

Presidència a la conferència informativa a càrrec del Conseller de Turisme i altres autoritats, sobre el nou pla d'esponjament de s'Arenal.

expert

ELÈCTRICA

Calafat

Sens dubte te convencerà

**INSTAL·LACIONS - SERVEI TÈCNIC - ELECTRODOMÈSTICS
OBJECTES DE REGAL - CLUB DE VIDEO**

C/. Sa Fira, 3 - Tel. 66 19 01 (Llucmajor)

C/. Nou, 85 - Tel. 65 28 36 (Campos)

**LENSES
PROGRESIVAS**

ORGÁNICO ENDURECIDO Y
CON TRATAMIENTO
ANTIRREFLEJANTE

**MONTURA ESPECIAL
PROGRESIVOS**

210€

LENSES SUMA de
ESFERA y CILINDRO 6

No acumulable a otras
promociones

GARANTÍA DE ADAPTACIÓN DEL 100 %
SEGURO DE ROTURA DEL 50 %

ÒPTICA LLUCMAJOR

N.I.F. 42.983.731 - R

Plaça Espanya, 24 - Tel. 66 17 17
07620 LLUCMAJOR

**CALIDAD Y
SERVICIO CADA
DÍA MÁS CERCA**

**los
GRANDES
PEQUEÑOS detalles
de tu vida SON
IMPORTANTES**

No te los pierdas

**Estem per la qualitat de vida.
Estem per la salut.**

www.medifiatc.com

902 110 120

www.fiatc.es

MEDIFIATC®

ASSEGURANÇA D'ASSISTÈNCIA MÈDICA

- Amb la targeta sanitària gratuïta sense cost addicional per visita o servei.
- Tenim un ampli quadre mèdic i ara també a Lluçmajor el Centre d'Especialitats Mèdiques C.E.M.
- Tenim totes les clíniques de Balears.
- Les millors clíniques i centres hospitalaris d'Espanya a més dels millors centres dels Estats Units.
- Assistència urgent a Espanya i a l'estranger 24 hores.
- Revisió ginecològica anual.
- Assistència de tocòleg al part.
- Estada y esmorzar de l'acompanyant a la clínica.
- Consulti'ns si prové d'una altra entitat sobre l'eliminació de carències.
- Assegurança dental inclosa.
- I moltes més avantatges.

**Treballem per oferir-li
La Millor Medicina Privada**

Balanguera, 15 baixos

07011 PALMA DE MALLORCA

Tel. 971 287 050 - baleares@fiatc.es

FIATC
ASSEGURANCES

Les obres del santuari de Gràcia, a la recta final

La Mare de Déu tornarà a la cova de s'Aresta el proper 18 d'abril

Francesc Verdera
Fotos: Coloma Julià

El passat 7 de gener es complia un any de l'inici de les obres de consolidació del penyal de Gràcia. Acabada la primera fase dels treballs que incloïen la neteja i sanejament de les pedres del penyal i la col·locació de més de 25.000 metres quadrats de xarxa metàl·lica, actualment es procedeix al tram definitiu que té com a objectiu solucionar els desperfectes ocasionats pels impactes de les pedres inestables que els especialistes de l'empresa catalana Inaccés varen retirar del penyal abans de col·locar la xarxa protectora.

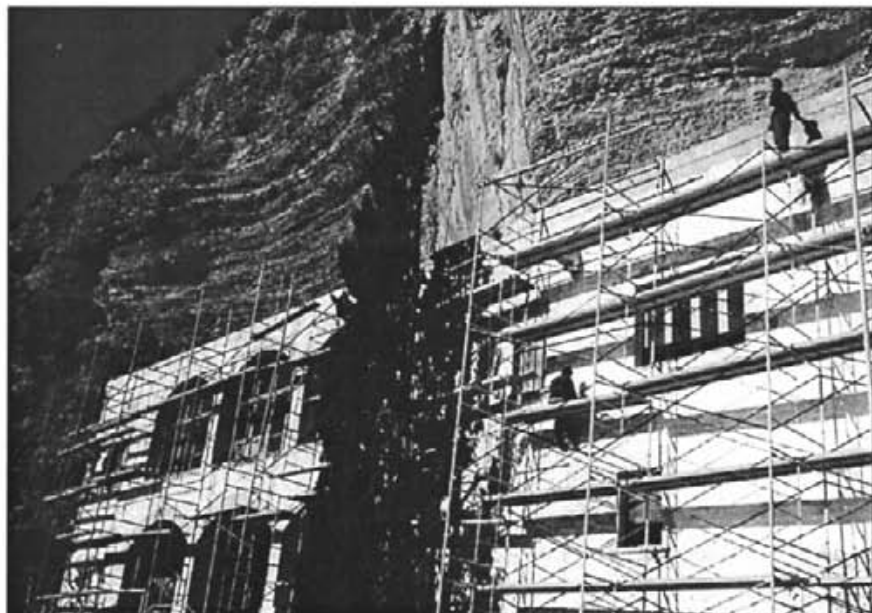
Les obres d'aquesta segona fase, que podríem denominar de separació dels "danys colaterals", comprenen les zones ajardinades del santuari, arrassades per les lloses feixugues, l'empedrat, els vessants d'aigua, la paret seca, xemeneies i les rajoles del terrat, que també varen ser blancs inevitables dels projectils en forma de pedra.

Aprofitant les bastides muntades per a les obres d'aquesta segona fase, actualment es repiquen totes les façanes del santuari i edificis complementaris. Aquests treballs, que es complementaran amb un nou referit de les parets, han propiciat la recuperació dels elements arquitectònics més significatius del complex, com poden ser les finestres, contraforts, el rellotge, i també l'espaldana del campanar de l'ermita.

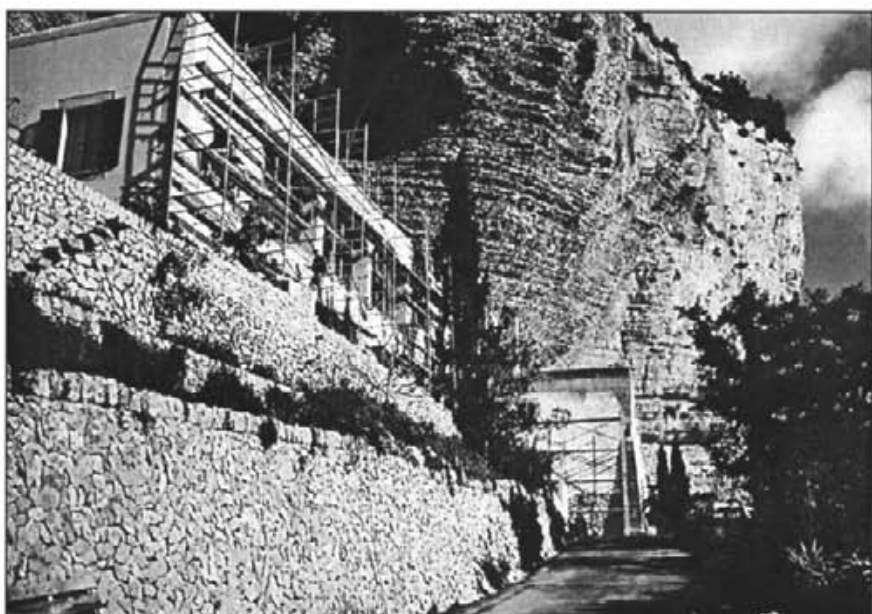
Els tècnics que varen assegurar el penyal varen deixar després de marxar, el passat 31 d'agost, tones i més tones de pedra. Aquest material de primera mà i el fet que el donat Sebastià Amengual sigui un consumat especialista en la construcció de marges, es convertirà en els propers mesos en més de tres-cents metres lineals de paret seca que s'aixecarà a la banda esquerra de l'expansada de l'aparcament que precedeix l'entrada del santuari.

Dia 18 d'abril

El proper 18 d'abril és la data prevista per al retorn de la Mare de Déu al seu santuari de la cova de s'Aresta. La venerada imatge va baixar a la vila dia 9 de juny de 2002 i haurà estat sota l'aixopluc de l'església parroquial gai-

Les bastides envolten l'església i dependències del santuari.

Les obres actuals comprenen el repicat i posterior referit de les façanes.

rebé dos anys.

El diumenge de l'Àngel, jornada de la tradicional pujada a Gràcia, marcarà oficialment el retorn a la normalitat al santuari de Gràcia després d'uns llargs mesos d'importantes obres i de treballs que sumen un pressupost de molts milions.

La partida de 600 milions de pessetes aportada pel Govern balear ha re-

sultat insuficient per tal de cobrir el cost de les obres i, per fer front a les despeses s'ha gestionat un crèdit de 40 milions, mitjançant la signatura d'un conveni entre La Caixa i el Bisbat. Aquesta quantitat es pensa cobrir amb aportacions dels feligresos i devots de la Mare de Déu, que es recullen en comptes oberts en diferents entitats bancàries.

25 anys de l'OCB a Lluçmajor: Balanç i compromís

Antoni Mir, president de l'Obra Cultural Balear

Gabriel Mercè, president de Premsa Forana de Mallorca

Ramon Tous
Fotos: C. Julià

El passat dia 13 de desembre, al cafè Colón de Lluçmajor, va tenir lloc la presentació del número 250 de la revista *Lluçmajor de*

pinte en ample. Després de 22 anys d'aparició ininterrompuda d'aquesta publicació, la fita subratlla un cop més la importància de *Lluçmajor de pinte en ample* dins la tradició d'expe-

riències de premsa periòdica a la vila i també dins el conjunt de publicacions de premsa forana a Mallorca.

La celebració era doble, però, perquè el mateix acte

recordava també el primer quart de segle de la delegació de l'OCB a Lluçmajor, que, pel desembre de 1978, havia començat la seva tasca de compromís cívic amb la cultura, el territori i els valors democràtics.

Carme Jaime interpreta un repertori inèdit en català

L'ocasió ho requeria i ho mereixia i va ser, evidentment, vespre de records i de reconeixements. Així, una projecció comentada pels primers directors de la revista, Maties Garcias i Catalina Font, recordà les múltiples i diverses activitats de l'OCB de Lluçmajor al llarg d'aquests 25 anys i les principals passes i fites del seu projecte més emblemàtic i ambiciós, *Lluçmajor de pinte en ample*.

Les imatges recolliren les fetes, però també l'esperit d'aquesta llarga, incruenta, fructífera, lúdica i lúcida

revolució cultural: la recuperació de les tradicions del país exterminades, tergiversades o atenuades durant la dictadura (els darrers dies, les beneïdes, el ball de bot, la música popular, els glo-sats...), la poesia (el reconeixement de Maria Antònia Salvà, les lectures de poemes, la promoció dels nous poetes joves...), la preocupació per la promoció i projecció de la nostra llengua (publicacions, exposicions, taules rodones...), la reivindicació i la resistència mediambiental (la denúncia, la informació, la mobilització...), els personatges més emblemàtics, els llocs i els noms de Llucmajor, l'actualitat local, l'animació infantil, les polèmiques, les trobades i els agermanaments...

Els convidats externs, Gabriel Mercè, president de Premsa Forana de Mallorca, i Antoni Mir, president de l'Obra Cultural Balear, dedicaren les seves esperades intervencions a reconèixer la importància de la feina duta a terme per la revista i per la delegació de l'OCB durant aquests anys i la rellevància, transcendència i vigència d'aquesta tasca en moments de desen-cis i d'extrema dificultat com els que vivim actualment.

Miquel Cardell, destacat col·laborador de la revista, va llegir en públic el manifest "Llucmajor: un present per construir, un futur per compartir", que ha estat editat en commemoració del número 250 de la revista i que es presenta encartat dins aquest exemplar de la publicació.

La lectura detinguda i reflexiva d'aquest document per part vostra m'alliberarà ara de transmetre-vos amb la mateixa lucidesa i contundència aquest clam per Llucmajor, per la seva gent i pel seu futur i, sobretot, el compromís que l'Obra Cultural de Llucmajor renova avui amb el seu poble, la seva cultura, el seu esperit democràtic i el seu entorn urbà i natural.

La festa acabà amb un preciós i molt celebrat recital musical a càrrec de Carme Jaime. La jove cantant, feta de dolçor i de talent, havia preparat un repertori especial per a l'ocasió i va provocar la reacció incondicional i sentimental d'un públic, especialment respectable i entregat.

L'actuació musical de Carme Jaime i Franco Bombelli va ser un gran èxit

Bienvenido al vuelo de internet...

Bienvenido a la

Línea ADSL

Entre ahora y descubra sus ventajas.

**la tienda
telyco**

Telefónica

PUNTO DE VENTA PROFESIONAL

TELYCO LLUCMAJOR

Plaza España, 34
Tel: 971 12 10 83
Fax: 971 66 40 46
07620 Llucmajor

TELYCO ARENAL

Trasimè, 16
Tel: 971 26 93 10
Fax: 971 26 93 10
07610 El Arenal

TECNOFONIA S.L.

Servicio Técnico Post-venta
TELYCO
Reyes Católicos, 33
Tel: 971 27 34 06
Fax: 971 25 02 71
07007 Palma

TECNOFONIA S.L.

C/ Luca de Tina, 12 bjos.
Tel: 971 24 03 41
Fax: 971 24 78 11
07500 Palma

Un Nadal estibat de música...

Maria del Mar Vanrell Bosch

...sens dubte. Els alumnes de preliminar i primer curs de l'assignatura de clarinet de l'escola de música de la Banda foren els encarregats d'obrir el cicle nadalenc. Així, el dissabte 20 de desembre, varen dur a terme un concert a la sala d'assaig de la Banda. El programa del concert estigué format per nades de nacionalitats diferents com *Neu i glaç* i *Ara ve Nadal* (catalanes), *Nadal tindaire* (occitana), *L'arbre sant* (alemanya) o *Merrily we roll along* (anglesa). El concert estigué acompanyat d'una mena de *performance*, mitjançant la qual els espectadors poguérem viatjar per l'Europa de les nacions.

El mateix dia, de tard, fou l'Escolania de Blauets de Lluç qui ens oferí un concert nadalenc a l'església de Sant Bonaventura. L'església era plena de gom a gom per escoltar una de les institucions més antigues d'Europa, els "blauets" (anomenats d'aquesta manera pel color de la sotana blava que duen en les celebracions). Interpretaren nades com *Les dotze van tocant*, *Adeste Fideles*, *Santa Nit*... Però fou el *Cant de la Sibil·la*, el moment segurament més esperat per tots els assistents. Guardant tots un silenci absolut, els qui estàvem drets vora el portal gran de l'església, deixàrem pas al jove Albert Campos, qui interpretà el *Cant de la Sibil·la*. La melodia fou nova per a molts, les ornamentacions s'encarregaven de donar a aquest cant tan preuat, un aire fresc i arcaic alhora. La sibil·la començà a profetitzar: *Lo jorn del Judici! parà qui haurà fet servici...*, i de cop s'aturà el rum-rum de la gent que no se'n podia estar, de destacar la bellesa de les sedes i les randes de què era fet el vestit.

Els blauets, interpretaren també un altre cant tradicional de la nit nadalenc, l'*Anunci de l'Àngel*, interpretat per Albert Campos i Joan Tauler. L'Escolania interpretà també, dues suites del compositor binissalemer, que ha estat director de l'Escolania, Baltasar Bibiloni: *Flors i Suite*

Associació Calabruix

de Nadal.

L'endemà, fou el torn de l'Associació Amics de la Música. La coral Corneblanc, el cor Mixt, els grups de percussió, l'Orquestra de Cambra i el Conjunt Instrumental ens oferiren un concert de música nadalenc, sobretot. No obstant això, vàrem poder sentir altres temes no nadalencs com *My heart will go on* de la pel·lícula *Titanic* (Percussió-Grup D) o *Imagine* de John Lennon (Conjunt Instrumental). El Cor Mixt,enguany, tornà a guardar un espai per a la música d'arrel tradicional. Recordem que l'any passat interpretaren *Santa Nit* amb versió dels anomenats "de les Terres de l'Ebre": Quico el Célio, el Noi i el Mut de Ferreries. Aquesta vegada, interpretaren *Goig de Nadal*, amb adaptació del grup civissenc UC.

El dia de la segona festa de Nadal, l'associació Calabruix oferí una nit de nades a Lluçmajor. Calabruix és una associació cultural creada recentment amb la intenció de fer activitats relacionades amb el ball de bot, tallers de manualitats... La idea principal és promoure iniciatives culturals relacionades amb el nostre poble. Alguns dels integrants d'aquesta associació són en Paco, na Modesta, en José, na Leo, na Margalida... Aquest, és el primer concert que organitza

aquesta associació, en el qual s'interpretaren temes nadalencs composts per en Francisco del Salto com *Piu piu pom pom*, *Sant Josep*, *Acuérdete*, *Nadal a Lluçmajor*... El tema *Sant Josep* fou estrenat en aquesta ocasió, els altres temes ja havien participat en el festival de Portocristo i havien estat premiats en alguna o més categories. En Francisco del Salto ha participat durant sis anys en aquest festival de nades de Portocristo, enguany no s'ha pogut celebrar però en canvi els llucmajorers hem pogut escoltar, dins el poble mateix, aquest aplec de cançons de collita pròpia.

Una sèrie de músics foren els encarregats d'interpretar aquests temes nadalencs: Laura Cardell, Llorenç Martínez, Francisco del Salto, Maria Salvà, Andreu Vicens i Joan Xamena. També poguérem escoltar la interpretació del grup Calabruix, un aplec de joves i joves cantaires d'entre 3 i 15 anys. Fins i tot, tres parelles de balladors de l'Escola de Ball de Bot Calabruix intervingueren en el tema final, *Nadal a Lluçmajor*, nade en forma de fandango menorquí.

La vetllada estigué protagonitzada també, pel Cor de l'Avior dirigit per Joaquín Garcias, que interpretà acompanyat pel mestre Joan Xamena

Escolania de Blauets de Lluc

i Andreu Vicens, una sèrie de temes: *Nit de pau*, *Dorm angelet*, *Nostra senyora de Gràcia* i *Tancats amb clau*. Aquests tres temes darrers, són composts pel mestre Joan Xamena. Una altra actuació fou també, la d'en Pere Tébar amb la flauta travessera i n'Aina Tébar amb el clarinet, que interpretaren *Nit de pau* i *Jingle Bells*.

Començarem l'any amb la Banda de Música, que ens oferí, el dia de Cap d'Any, un concert variat amb peces més aviat clàssiques com *Sarabande* de Händel o la *Simfonia de les Juguines* de Haydn; d'altres que eren pròpies del folklore d'un determinat lloc com *Bella Itàlia* o *Dos gardenias*; i altres que s'han fet ja tradicionals d'aquest primer concert de l'any com *A la vora del Danubi Blau* de Strauss, el fill o la *Marxa Radetzky* de Strauss, el pare. El concert de Cap

d'Any és ja conegut com el concert en què el director de la Banda es gira d'esquena a la Banda i comença a dirigir el públic que segueix el ritme de Strauss tot fent mamballetes. *Radetzky* és l'esperat *plus* del concert de Cap d'Any.

El dia 2, la coral Euterpe, oferí un concert també a l'església de Sant Bonaventura. Aquesta formació coral, dirigida per Marc Vaquer Estarellas i formada per components que es dediquen professionalment a la música i per altres per als quals la música és una afició, interpretaren una primera part dedicada a la música antiga amb obres com *Stella splendeus* o *Emperadriu de la Ciutat Joiosa* del Llibre Vermell de Montserrat, a la música del Renaixement amb *No la devemos dormir* o fins i tot ja del Barroc amb *Silence Ciel!* *Silence Te-*

rre!. Destac d'aquest concert, les intervencions del director que no tingué cap problema per explicar al públic en un ambient familiar i distès, els trets principals de cada tema que interpretaren. D'aquesta manera, sabérem de la diferència entre la música per cantar a l'església i aquella per cantar vora l'església (tot fent referència al caràcter profà del Llibre Vermell de Montserrat), del mestall d'estils i de llengües que suposa el gènere de l'ensalada, etc. La segona part, la dedicaren al compositor Miquel Janer de qui s'interpretaren obres com *Nadal a Mallorca*, *Glosa a Llucmajor*, *Esperam vostra vinguda...* La coral Euterpe juntament amb el guitarrista Josep Sbert, foren els intèrprets d'aquesta segona part.

La coral Amics de Sant Francesc ha tancat el cicle nadalenc. Aquesta coral, formada per nins i nines, joves i joves joves d'entre 4 i 23 anys, i dirigida per na Catalina Cerdà, va dur a terme un concert el dissabte 3 de gener, a l'església de Sant Bonaventura. Interpretaren un programa en dues parts. En la primera part, vàrem poder escoltar nades tradicionals com *El trineu*, *Brillant el cel* o *Apa, som-hi tots!* (nada com- posta per la directora de la coral, Catalina Cerdà). En la segona part, tinguérem l'oportunitat d'escoltar temes tan nous com *My God, I will follow him* o *Oh, happy day* de la pel·lícula *Sister Act*. Un grup de músics acompanyà aquest grup de cantaires: Francesca Pons (guitarra), Maria Antònia Artigues i Robin Alba (piano), Joan Bestard (baix) i Xesc Cerdà (bateria).

PERRUQUERIA PUIGSERVER

C/. Orient, 8 - Tels. 66 20 08 - 64 05 14 (Llucmajor)

Sa Libreria

Llibres, contes,
jocs educatius,
material d'oficina

C/. Sa Font, 15 • Tel.: 66 26 66 (Llucmajor)

Concert de nadal de l'associació amics de la música de Lluçmajor

B. Aulet

El passat dia 21 de desembre es celebrà al Convent de Sant Bonaventura el tradicional Concert de Nadal organitzat per l'Associació Amics de la Música de Lluçmajor i patrocinat per L'Ajuntament de Lluçmajor.

En primer lloc intervingueren les diferents agrupacions corals infantils i juvenils:

Les Corxeres, Negres, Blanques i Blanques amb punt interpretaren la cançó tradicional catalana "Caga tió".

Les Negres cantaren "Cucut i la guimbarda" i "Els reis".

La Coral de les Blanques i les blanques amb punt interpretà "To stop the train", "D'on veniu, Margalida?" i "Ja ve Nadal".

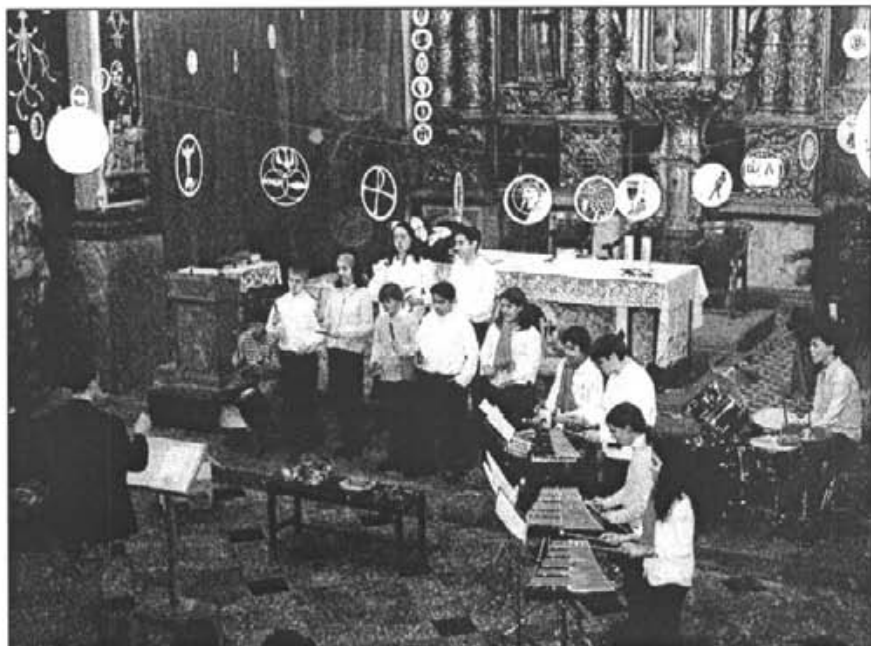
La directora fou Catalina Trobat i contà amb la col·laboració dels músics C. Nadal, A. Burguera, J.Ll. Cádiz i J. Barceló.

Les corxeres cantaren "L'hivern" i "Visca els tres reis" dirigides per J.A. Oliver.

Les veus dels nins, des dels petits als grans, s'uniren per recordar-nos l'arribada de Nadal.

El concert seguí amb la intervenció dels grups de Percussió:

El grup A interpretà "Ara ve Nadal", el grup B "Fum,fum,fum", el grup C "El desembre congelat" i el grup D "My heart will go on" i "Cast Christmas" dirigits per Andreu Bur-

guera i cantant amb la col·laboració de A. Catany, M^a. A. Catany i C. Nadal. Els xilòfons, triangles, caixes xineses, lires, plats, metal·lons, cascavells i la bateria alegraren la vetllada.

A continuació l'orquestra de Cambra amb violins, violes, violoncels i contrabaix, interpretà "Tres petites peces: Impromptu, Ecossaise i Menuett" de F. Schubert. Sota la direcció de Silvio Garcias.

Seguidament el Conjunt Instrumental, amb instruments de corda, de vent i de percussió, actuà tocant "It's a heartache" de Scott-wolfe, "Imagine" de J. Lennon i "Dime niño, ¿de quién

eres?" popular d'Andalusia, sota la direcció de Catalina Nadal.

Acabà el concert amb l'actuació del Cor mixt interpretant "Edelweis" de R. Rodgers, "Ha nascut el Déu infant" de M. Oltra i "Goig de Nadal" popular civissenca sota la direcció de Catalina Trobat i amb la col·laboració dels músics A. Burguera, P.Ll. Cádiz i A. Valls.

S'acabà l'acte donant les gràcies a professors, músics, cantaires, pares, mares i públic assistent que, gràcies a la seva col·laboració varen fer possible aquest concert i feren sentir un poc més el Nadal a Lluçmajor.

SEMAR

Industries Semar, s.a

C/. Tomàs Moserret, 6 - 8
Tel. 66 01 57 - Fax: 66 29 01 (LLUCMAJOR)

DISTRIBUCIONES

La Sirena, S.A.

- Embolits
- Cuixols
- Formatges

Avda. Carles V, s/n Tel. 66 23 11 (Lluçmajor)

Entrevista

Movem conversa amb els integrants d'un quintet de metall

Maria del Mar Vanrell Bosch
Foto: Franc Mòjer

Aquest, és el quintet de metall que va dur a terme el darrer concert de la sèrie de vetllades musicals que organitzà la Banda de Música de Lluçmajor per Santa Cecília. Aquest concert, fou el divendres 5 de desembre al cafè Colon. Els músics que formen aquest quintet són: en Joan Antoni Ballester, na Maria del Mar Ballester, en Toni Puigserver, en Tomeu Garcies i en Joan Barros.

Presentau-vos... Qui sou?

-Jo som en Joan Antoni Ballester, tenc 20 anys fets d'avui, estudiï 2n de Magisteri Musical a la UIB i toc la trompeta a la Banda de Música de Lluçmajor.

-Jo, na Maria del Mar Ballester, tenc 15 anys, estudiï 4t d'ESO a l'IES Lluçmajor i 1r de Grau Mitjà al Conservatori, també toc a la Banda.

-Jo som en Toni Puigserver i tenc 30 anys, els dobl a tots!... i som electricista. (En Toni toca l'helicó a les bandes de Lluçmajor i Ses Salines, també és integrant del grup Torrat i bullit).

-Jo, en Tomeu Garcies, tenc 13 anys i estudiï 2n d'ESO al col·legi Nostra Senyora de Gràcia i toc el trombó a la Banda...

-També toca el violí amb els Sonadors de Lluçmajor -diu en Joan-.

-Jo som en Joan Barros, tenc 16 anys, estudiï 1r de BAT a l'IES Lluçmajor i toc el baix i la percussió a

la Banda...

-I l'orgue a la Porciúncula... -diu en Toni-.

Entre uns i altres s'han anat presentant.

Per què aquest repertori?

La tria d'aquest repertori s'ha fet sobretot en base al material que ja teníem, a les característiques del grup, a les dificultats tècniques d'alguns temes i sobretot depenent del temps que teníem per a muntar-lo.

Quin estil us agrada més?

Els espirituals negres -sobretot-. Són els temes més senzills i que agraden més a la gent. En canvi el repertori clàssic tot i ser més difícil de muntar, sembla que es resisteix més a arribar al públic.

Per què aquest concert?

-Posàvem ordre per l'arxiu de la Banda -diuen en Joan Antoni i en Joan- i vàrem trobar una carpeta plena de partitures per a quintet de metall clàssic (dues trompetes, trompa, trombó i baix) i pensàrem de muntar tres peces per al concert d'alumnes de l'Escola. El que passa és que aquest concert d'alumnes no podia allargar-se massa i per això pensàrem de fer un concert a part. No hem pogut disposar de trompa però al seu lloc, hem tengut un trombó que ha tocat el paper de trompa, en Toni.

-La idea de fer un concert a part ens va agradar tant que vàrem passar de fer tres temes a fer-ne tretze i el plus, ja ho veus!

Parlau dels temes que vàreu tocar...

-Hauríem de destacar -diu en Toni- que hi ha dues composicions de dos llucmajorers: *I que soni el metall* de Tòfol Barros i *Fanfària sobre un tema popular* de Rafel Llompart. El primer era un tema que s'estrenava en aquesta ocasió, és una presentació dels instruments que formen el quintet clàssic. En la presentació, en Francesc Fullana va tocar la trompa. *Fanfària sobre un tema popular* és una peça que fou estrenada ja fa una sèrie d'anys per un grup de metall, fou concebuda per a aquesta formació però adaptada per a aquest concert, per a quintet de metall.

-Jo destacaria -Maria del Mar- el *Rag burlesque* pel fet d'haver d'utilitzar les sordines wa-wa, va ser molt divertit!

A més dels instruments propis, varen utilitzar altres instruments: el fiscorn a Yesterday, la trompeta en Mi bemoll a Trumpet Voluntary i l'helicó a una sèrie de peces.

Quins són, ara, els vostres objectius? Us agradaria continuar amb aquest grup?

-A mi m'agradaria -diu en Joan Antoni-.

-A mi també -diu en Tomeu-.

L'únic problema que hi veuen tots és la dificultat per a coordinar els horaris a l'hora de fer assajos. Els assajos per a aquest concert, es varen dur a terme enmig d'exàmens i concerts de Santa Cecília. Això produí un ritme de feina difícil de continuar molt més enllà

de dos mesos. Diuen que per a continuar també haurien de tenir present, la necessitat d'incorporar un trompa... El temps ho dirà... ganes no en falten.

Voleu afegir res?

-Jo voldria dir que amb aquest concert queda més que demostrat que per fer música no cal molta gent ni un gran instrumental, el fet que es tracti d'un petit grup, a més, fa que sigui més fàcil juntar-se -Joan Antoni-.

-Jo voldria afegir que m'ho vaig passar molt bé, aquest era un dels objectius que em vaig fixar a l'hora de dur a terme el concert, passar-m'ho d'allò més bé -diu na Maria del Mar-.

-Jo també m'ho vaig passar molt bé, fins i tot millor al concert que no als assajos, allà vaig estar molt relaxat perquè ja havíem sortit de l'estrès d'assajos i exàmens i ens podíem concentrar més en la música.

Aprofiten l'avinentsa per fer una sèrie d'agraïments: al cafè Colon, a la Junta Directiva de la Banda, a tots els assistents al Concert, a en Toni Puigserver que va suplir el buit de la trompa i als compositors Tòfol Barros i Rafel Llompart.

Jo (Toni), vull animar la gent a fer música de cambra i a sortir a altres llocs de Mallorca perquè és una oportunitat fantàstica de conèixer altres persones que toquen o no, el teu instrument. Consider que és poca la gent que surt i col·labora amb altra gent.

ENTREVISTA

Grup Joves Bon Ventura

Viatge multicultural: Amèrica.

Com ja us avançàvem a principi de curs, aquest trimestre hem realitzat activitats entorn el continent americà. Començarem participant al Lluçmajor amb un grapat d'activitats ben diverses i divertides. Al llarg de tots els dissabtes hem rebut un gran nombre de nins i nines a l'esplai, amb un total de 112 inscrits!

L'esplai es divideix en quatre grups de diferents edats. Així aquest any tenim el grup dels indis (edats de 4, 5 i 6 anys) que tenen per coordinadora na Gràcia Mut i com a monitores na Raquel López, Rosa M. Oliver i M. del Mar Ballester; després hi ha el grup dels esquimals (edats de 7, 8, 9 i 10 anys) coordinats per na Mar Oliver i que tenen com a monitors a en Xisco Rojas, Dolores Cantero, Lluçia Salvà i M. Antònia Artigues. Seguidament trobam el grup d'egipcis que comprenen nins i nines que cursen 5 i 6 de primària i 1 d'educació secundària, coordinats per Lourdes Ballester i com a monitores Maria Cardell i Cati Manresa. Llavors ens queda el grup d'aborígens, format per participants de 2, 3 i 4 d'ESO, coordinats per Catalina M. Cerdà i per monitors Cati Sastre i Pep Forteza.

Cada grup organitza activitats adaptades a les edats dels infants. Així aquest trimestre hem vist passar per l'esplai indis, bruixes i bruixots a la nit de Halloween, mexicans, vaquers, ballarines... i tot un seguit de personatges del continent americà que han realitzat jocs, gimcanes, balls, teatre, dinàmiques... i un munt de coses més.

A part de les activitats de cada grup, hem realitzat activitats conjuntes com per exemple l'excursió al camí del Correu i la festa temàtica de final de trimestre, que va ser una passada, i on tots els grups mostrarem al públic assistent les actuacions preparades.

També i com ve essent costum, anàrem d'acampada. Els indis i esquimals anaren a Tossals Verds, i els egipcis i aborígens anaren a ca n'Arabí, a Binissalem. Un cap de setmana ben divertit!, intentàrem fer senyals de fum als altres el vespre durant la vetlada, però es veu que no tenim encara massa pràctica i la cosa no va funcionar.

I ja hem acabat un trimestre, ja anam pel segon, i esperam que tenguim tan bona acceptació com el passat. Recorrem Àsia, què us pareix? Aquí teniu la nostra programació.

PROGRAMACIÓ SEGON TRIMESTRE.

Viatge multicultural: Àsia

Gener

Dia 10: de les 10.30 a les 13.00h, activitats per unitats al col·legi Sant Bonaventura.

Dia 17: activats entorn a la temàtica de Sant Antoni. Farem un fogueró el migdia a la placeta del Convent. Hi estau tots convidats.

Dia 18: participació a les beneïdes de Sant Antoni.

Dia 24: excursió a la reserva del Puig del Galatzó.

Dia 31: Diada de la pau. Cadena humana, jocs i pintada damunt l'asfalt. Us convidam a tots a participar-hi. Concentració a les 10.30 al Passeig Jaime III.

Febrer.

Dia 7: activitats per unitats

Dia 14: activitats per unitats.

Dia 24: Festa de desfresses i participació a la Rua

Dia 28: excursió a l'embassament de Cúber.

Març

Dia 6: intercanvi grup escolta d'Establiments i grup Joves Bona Ventura.

Dia 13: excursió a Sóller en tren.

Dia 20: activitats per unitats.

Dies 27 i 28: acampada a LLuc.

Abril

Dia 3: taller de crespells.

Grup Joves Bona Ventura

ENTREVISTA

JOAN GONZÁLEZ BALLESTER

"Un tirador de primera"

Redacció

En Joan nasqué a Lluçmajor el 30 de juliol de 1956. Fill de Pedro C. González Gómez i de Cosma Maria Ballester Puig (de ca'n Caranyo), té dues germanes, Clotilde i Antònia. En el 79 es casà a Màlaga amb Inmaculada Galeote Cortés amb qui té dues filles, Victoria i Sonia.

Visqué a Randa des dels tres als tretze anys on va cursar estudis fins als 10 anys ja que a partir d'aquest moment i fins els 18 anys, en què aconseguí el Batxillerat superior, va seguir els estudis al col·legi de San Bonaventura de Lluçmajor compaginant-los amb la seva afició a la pintura. Fou alumne i deixeble del professor i pintor D. Joan Calafat, del qual guarda un molt bon record.

Als dotze anys els seus pares li compraren la seva primera carabina d'aire amb la qual començà a practicar sempre que podia. Començà a competir amb tretze anys en les competicions que organitzava D. Bartomeu Pizà, professor d'educació física molt estimat en el col·legi de Sant Bonaventura. D'aquestes competicions guarda amb especial estima els seus primers trofeus.

Als deu anys ingressà voluntari a l'exèrcit de l'aire estant destinat a la base aèria de Son Sant Joan com a cap de l'esquadrilla de policia aèria. Dos anys després

ingressà en el Cos de la Guàrdia Civil a l'Acadèmia d'Úbeda (Jaén) d'on sortí destinat a una unitat operativa de Madrid fins el 1981 any en què fou traslladat a la Comandància de Palma de Mallorca on segueix prestant servei.

És membre de la Federació Balear de Tir Olímpic des de 1982 a la qual ha representat en nombroses ocasions en els Campionats d'Espanya i Copes de SSMM el Rei i la Reina. També és membre del Club de Tir Olímpic de Mallorca i el Club Sport d'Inca, als quals també representa en els Campionats d'Espanya per clubs, guanyant diversos diplomes com a Campions d'Espanya en diferents modalitats de fusell i carabina.

El 1985 entrà a formar part de l'Equip Nacional d'Arma Llarg de la Guàrdia Civil. Des

d'aquest any ha representat ininterrompudament aquest Cos en les Competicions Nacionals Interexèrcits, obtenint nombrosos trofeus com el campionat d'Espanya de carabina ajagut (tendido) el 2000.

El 1990 és seleccionat per l'Equip Nacional Militar d'Espanya amb el qual ha representat Espanya en moltes ocasions. Amb aquest equip realitzà el curs de Tècniques d'Alt Nivell de Tir d'Alta Competició a l'"Ecole Interarmées des Sports" a Fontainebleau, França. L'any 2000 participà en el Campionat Regional d'Ankara (Turquia), obtenint la medalla de bronze en la modalitat fusil estàndard 300m (3 posicions). Ha realitzat dos cursos de Psicologia Aplicada a la Competició dirigits per la cap del Gabinet Clínic Psíquic, Carmen Pozueta.

Recentment ha participat al X JOCS MUNDIALS DE POLICIES I BOMBERS celebrats a Barcelona del 27 de juliol al 3 d'agost de 2003, obtenint un quart lloc en rifle curt (carabina ajagut) i dues medalles de plata com a subcampió del món en rifle curt (carabina lliure 3x20) i carabina aire. Actualment en Joan és considerat un dels millors tiradors d'Espanya.

A més del tir té moltes altres aficions entre les quals destaquen la nàutica (és patró de iot), la pesca a la fluixa i amb curricà i la caça. Li agrada molt el cine, el teatre, la música i la pintura. L'apassiona viatjar i conèixer altres països, els seus costums i gastronomia, encara que, com a bon mallorquí, sempre se'n du amb ell un bon paquet de Quelitas i so-brassada.

Quaders de Fum Major

Nit de llum, dies de fums

Miquel Cardell

Tornava a fer fred a plaça, el dissabte dels Reis (els Reis d'Orient, que ara s'encaboten en fer-nos anomenar a la castellana: els Reis Màgics, els Reis Mags, els Reis Macs...com ens ensenyen de dir, també en verinosa traducció literal acastellanadora Nit Bona i Nit Vella, és a dir literalment Nochebuena i Nochevieja, enloc de Nit de Nadal i Nit de Cap d'Any com sempre s'havia usat a Mallorca: canvis inútils que no aporten res més que erosió de la llengua, del país). Tornava a fer una gelor de categoria que no va impedir, mai no ho fa, que centenars, probablement milers, de persones hi fóssim per a participar a aquell teatre de cavalls i barbes, carrosses i guarda-roba mig carnavalesc mig de retaule anacrònic. Folklore nostrat d'ara mateix que costa entendre si no és que, més enllà de l'hàbit rutinari i de la febre del consum obligatori, acabam pensant que

se'ns encomana alguna cosa de la il·lusió dels nins que, ulls com a plats, corets a mil, bocabadats, s'ho miren i ho viuen. Pot ser, mentre aquí i allà els alemanys fan fotos, reviu alguna cosa del nin que hem estat i devem conservar a algun racó de la memòria...pot ser si, que això ens és prou, una mena de confort, un grum d'il·lusió...

I mentre, d'acord amb el protocol ja establert de la festa, els nins deien al balcó consistorial els versets de benvinguda -no hi va mancar ni l'al·lusió a la promesa del Borbó jove- aquest servidor va pensar en Magdalena Servera, aquesta llucmajorera al frec dels noranta anys que durant dècades els ha fet de directora d'escena. Enguany també, però enguany, per primera vegada en aquest temps, no hi va ser, allà, a segona fila, a la penombra del balcó, la puc imaginar, unes darres instruccions, unes paraules d'ànim, el text a punt per apuntar si els nervis

feien fallar la memòria dels petits rapsodes...Una indisposició, que em diuen que no és massa greu, i que esperar que aviat es resolgui de tot, li va impedir. Si això fos una pel·lícula, gairebé veig el muntatge en paral·lel, ella a la clínica, els nins al balcó, dient gairebé a l'uníson els versets de Tomeu Sbert...

Quedi aquí el meu homenatge per aquesta dona que forma part, part activa, del meu Llucmajor sentimental, ella sí, del millor Llucmajor, la record amb la coral, o servant memòria viva de Maria Antònia Salvà en tantes ocasions, d'entre les quals ara em revé aquella, quan des d'un ajuntament ben distint al d'ara es va intentar donar difusió a una imatge de la poetessa distinta del tòpic: era una taula rodona i va haver-hi cert enfrontament entre una investigadora que proposava una visió contemporània i cert clergue que s'aferrava a la visió beatificada i nacional-catòlica que ha estat el bessó de les hagiografies oficials. Ella, des del públic, li sortí al pas al clergue que es començava a alçar amb una única frase, gairebé tallant: quasi sorprenent en ella: -I tu que saps, si no hi eres...

* * *

L'inici del parlament del Rei Baltasar em treia de les meves evocacions amb una nova galtada de realitat, de pura i dura sociologia política: eren les meves

orelles o el Rei expressava la seva alegria per la victòria electoral del batle i poder-lo trobar quatre anys més al càrrec? I després cantava glòries municipals i lloava el projecte d'autopista, contra el qual ha votat i s'ha mogut una part important de llucmajorers? Ve existir cert remor de descontent entre una part del públic, com em va parèixer? Llavors va venir la retòrica de la pau, la solidaritat amb els que no tendran juguetes ni coses molt més necessàries, sí, visca la pau, però ni un esment als qui ens fiquen en guerres inútils i assassines: fins i tot al teatre dels Reis s'hi sent l'olor del partit totalitari que desembarca a tots els àmbits socials com una força conqueridora, la màquina electoral sempre en marxa. Sí, no importa que l'únic sentit de les al·lusions d'actualitat en aquestes festes hagi estat sempre, històricament, el punt d'humor, el fil d'ironia, el pessic de crítica. No importa desvirtuar el que es diu que s'estima. Són ells i han segrestat els Reis d'Orient. I no vaig ser l'únic que en va sentir ferit. Ferit, però ja no sorprès.

* * *

La qüestió és que els Reis també han tengut un racó per aquest servidor a les seves taleques. Un racó llucmajorer amb un llibre i un disc.

El llibre, fins ara inèdit,

DOLÇ I SALAT

FRUITS SECS • CONGELATS
POLLASTRES A L'AST

Plaça d'Espanya, 8 - Tel. 66 24 06 - LLUCMAJOR

conté una seixantena de poemes de l'italià Giovanni Pascoli traduïts al català per Maria Antònia Salvà.

El responsable de l'edició, Miquel Edo, assenyala al prefaci els punts d'afinitat entre la llucmajorera i el poeta que tradueix: el gust per la tradició popular, una poètica humil atenta a les petites coses del món rural, el do de la musicalitat del vers, una intensa sensibilitat elegíaca, una certa puerilitat. Els separa, en canvi, el consol i la confiança en la religió, molt arrelats en la mallorquina, poc operants en l'italià.

He trobat aquestes virtuts als poemes que comencen a llegir, ben pròxims a l'esperit de la traductora, que no hem d'oblidar que els va triar entre una obra més extensa. I he passat gust de seguir tots els detalls i les informacions sobre la traducció que els editors apor-

ten. Entre ells tot el que envolta el perquè Francesc de B. Moll no va aconseguir publicar-lo quan ho va intentar als anys 40: la censura franquista ho va prohibir, perquè no permetia les traduccions al català.

S'ha d'aplaudir que l'edició actual hagi comptat amb la col·laboració del nostre Ajuntament. I encara més perquè em diuen fonts gairebé oficials i sempre ben informades que existeix la intenció d'organitzar-ne una presentació a la vila, cap al febrer, i coincidint d'una o altra manera amb un homenatge a Magdalena Servera, que després del que he escrit abans, supòs que no cal dir que em sembla ben merescut.

No sé si és pecar d'ingenu i d'optimista esperar que aquesta notícia sia símptoma d'un cert canvi en la política cultural d'un poder municipal que els da-

rrers anys havia demostrat una manca gairebé total d'iniciatives i sensibilitat, tallant costums ja establerts en relació al record, l'anàlisi i la difusió de l'obra de l'autora de S'Allapassa.

Certament, ningú negarà els aspectes integristes de la personalitat i el capteniment de l'escriptora, aquells que en permeten una lectura domèstica i naïf: però les lectures contemporànies matisen molt tot això, i troben en la seva obra altres components que la fan més pròxima a nosaltres. Sempre he pensat que, per part d'hereus i continuadors locals del franquisme, la figura de Dona Maria Antònia ha acabat provocant un recel innegable: sempre hi haurà la possibilitat, si en parlem, que acabem recordant aquella frase, i actitud, seva: "la llengua que tant estimam i que no hem de deixar morir".

ció i credibilitat, amb acompanyament instrumental senzillíssim, però efectiu, i amb un joc d'ambientacions que fan la cosa més entretinguda, com si li donassin cert relleu...

* * *

D'aquesta manera, jugant amb les joguetes dels Reis arribam un any més a la fi de les festes de Nadal. Unes festes que, a la petita crònica sentimental de la vila, hi deuen deixar com a novetat, o tendència, que es diu ara, el lent però des de fa uns anys constant augment de la presència als nostres carrers i façanes d'ornamentacions lluminoses. No les municipals, sinó les privades, garlandes de bombetes, més o menys abstractes o al·lusives a motius decoratius associats a l'estètica nadalenca, o cal·ligrafiat l'inevitable Bon Nadal. Com els gorrets de Pare Noel, la temptació és pensar que seguim la moda que els films ens duen dels USA, on sembla que s'estila molt això d'endullenar les cases.

Agradarà més o manco; però el fenomen ja ha arribat a la vila. I no crec que minvi.

* * *

Clar que no és el sol tipisme nadalenc que hem pogut constatar als nostres carrers: No era un ban del batle, era un full informatiu d'aquesta cosa o empresa municipal que s'anomena Llemsa, que és una marca que em sona a llema o llémena, a paràsit, que ens avisava que les festes de Nadal i Cap d'Any no hauria recollida de fems, tot preguntant no omplir a deshora els contenidors públics. I ho feia primer en castellà i després en català,

FRANCO MÒJER
INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES

Instal·lador autoritzat per la D.G.I.

Instal·lacions i reparacions Elèctriques

● Il·luminació	● Antenes
● Aire condicionat	● Megafonia
● Energia Solar	● Telefonía
● Porters automàtics	● Línies B.T.
● Reformes	● Manteniment

C/. Ramon Llull nº 33 - Llucmajor 07620
Tel.: 971 660 918 - Fax: 971 660 281
Mòbil: 629 270 307

URGÈNCIES ATESES EN 24 H.

d'acord amb la jerarquia que implanten els qui ens comanden amb permís de molts, però no tants com ells diuen.

L'atzarós i magre calendari de recollida que patim, i que no ha millorat amb la pujada bestial de les taxes que pagam pel servei, ha tornat a fer que els dies de l'any que més es consumeix i més residus es generen, entre panxades familiars, brindis a rompre i paquets de regal desembolicats, haguéssim de passar fins a tres dies amb la producció massiva i extraordinària de deixalles emmagatzemada a les cases...que tenen o no tenen lloc (pensem en un pis de 80 metres quadrats, per exemple, ara que la vila volen que s'assembli a Manacor o Son Götter). Aguanta higiene, comoditat i un servei que té en compte (o no?) les necessitats dels ciutadans. Uns ciutadans, d'altra banda, molts dels quals no es solen caracteritzar per l'esperit cívic, i que donant l'excusa del mal servei o sense donar-ne cap, no varen fer gaire cas dels avisos. De manera que el dia de Nadal els contenidors de la vila ja pareixien zona de guerra, abocadors grufats de moixos que haurien fet oi al Rei Porc.

Tranquils. Si ho he entès bé, resulta que existeix una plaça ocupada d'Inspector de Contenidors (plaça amb una curiosa història que podria ser fil d'una novel·la sobre certes maneres de fer política de partit i de personal). Vol dir la cosa que deuen haver-ne pres bona nota. Però ja no gos suposar, per allò del gat escaldat, que d'aquí n'hagin de sortir mesures que evitin aquests inconvenients a partir d'ara.

I no ho gos suposar perquè ens comanda qui ens comanda. I, cosa que crec que hi té molt a veure, per un particular tret ben difós dins el nostre capteniment col·lectiu: el d'aquell que, pels racons o pels cafès o les botigues, es queixa a les totes, fins que li recordes que la cosa no deu anar tan malament quan les urnes diuen el que diuen. Llavors et miren com si els trepitjassis els ulls de poll més íntims, com si acabassis d'insultar-los set files d'avantpassats, abans de dir allò: - Això no hi té res a veure.

Tampoc no deu tenir res a veure amb l'autopista que ens envergaran: no ens enganyem, ho anunciaren als mítings, tant Tomàs com Matas. De les relacions entre velocitat i sinistralitat no crec que en parlassin, ni de les relacions entre embussos i manca de transport públic eficient, ni dels avantatges d'arribar cinc minuts abans al tap que es forma cada dia a les entrades d'una Palma col·lapsada i sense alternatives...Ni de les relacions entre el traçat i la propietat de les terres, ni dels preus de les expropiacions, sis o set vegades menors del que pagaran per fer el nou Son Dureta...

No hi té res a veure. Ni de la resposta a les al·legacions que he rebut de la Conselleria corresponent, només en castellà (aguanta bil·lingüisme) dient-me, en un argot tècnic de jeroglífic que no em menjaré ni una rosca, i que bon vent i barca nova. Que Déu ens conservi

la vista. I la cultura i el sentiment de quina cosa és la democràcia.

I mentre nosaltres escrivíem les nostres cartes als Reis s'ha mort na Maria Tous. La vaig arribar a conèixer com coneixes la mare dels teus amics si, a més, hi coincideixes en un grapat d'ocasions i activitats que tenen a veure, breu, amb el compromís amb el lloc i la societat on t'ha tocat o has triat viure. I pot ser més per aquell atractiu especial que tenen les persones que han decidit ser fidels al seu tarannà i mantenen un aire d'independència que les fa úniques i una mica especials.

Va ser en honor seu, i era més que un acudit de joves burrals, que ano-

menàrem Sa Mare una mena de pamflet satíric que primer publicàrem amb escassíssima tirada a multico-pista i després varem convertir durant uns anys en una espècie de suplement esporàdic d'aquesta revista.

Les darreres vegues d'aquestes festes han estat un poc menys saboroses, les bombolles del cava han estat a punt de ballar més tristes, malgrat el conhort, magre conhort, ja passa, de tenir un brindis a la memòria d'una persona a qui recordarem més d'un i més de dos com algú que ha aportat un pols d'espècies al nostre viure, un poc més de vida. Ara, que tornam vells, comença a fer vint anys de massa coses i els pares i les mares de la nostra generació ens ensenyen encara la darrera lliçó, inevitable i fotuda.

Videointerplay
Alquiler 24h

SU NUEVO VIDEOCLUB EN LLUCMAJOR

ALQUILER 24H

VIDEO
DVD
JUEGOS PS
INTERNET
CHAT, E.MAIL
VIDEOJUEGOS
MÓVILES

VIDEOMATIC

C/ PADRE RIPOLL, 31
(DETRÁS DEL CONVENTO DE SAN BUENAVENTURA)
TEL. 971 120251/ 655 013948

Xerrades de cafè

El dòlar i l'euro no concorden

Un que escoltava

- Com hem passat aquestes festes?
- Bé, la porcella i els torrons no ens han fet mal, encara que vaig anar alerta a menjar de més.
- I els Reis, que han estat esplèndids?
- Sí, perquè m'han duit el diari, amb una bona notícia.
- Ah sí? I quina?
- Que l'euro ha pujat de valor respecte del dòlar.
- I això vol dir que ara, amb un euro podrem anar al mercat a comprar més coses?
- Supòs que sí.
- Idò sí que ho és, una bona notícia, perquè d'ençà que tenim els "dixosos" euros, tot ha anat pujant de preu, perquè els euros volen com els coloms.
- De totes maneres, crec que podem estar segurs que el compram al mercat és de bona qualitat i que no ens donen gat per llebre.
- I això, per què?
- Perquè diuen que el nostre Ajuntament ha nomenat una comissió, que s'encarregarà que en els mercats del terme, venguin els productes legals.
- I dels preus, què?
- D'això, no en diuen res...
- Idò serà perdre el temps, perquè el que interessa al públic és que els preus no pugin.
- Allò que em fa ràbia és que ens prenen el pèl, aquests governants d'ara, perquè mentre ens donen encens amb el dòlar, estan pujant els preus de coses molt necessàries com l'electricitat, el telèfon, els fums, els transports i, fins i tot, els segells de correus.
- Això també ho diuen els diaris?
- Sí, també és notícia de primera plana.
- Idò sí que aquest que vares rebre tu va ser una notícia falsa.
- Bé, deixem això i donau-me altres novetats i projectes per a aquest any a Lluçmajor.
- Jo només sé el que la gent diu.
- Au vengà, les novetats.
- Diuen que acabaran les obres del santuari de Gràcia i pujaran la Mare de Déu on toca haver de ser.
- I què més?
- També començaran les obres de la nova autopista s'Areñal -Lluçmajor.
- Això no sé si anirà bé, perquè hi ha moltes protestes, tant d'ecologistes, com de propietaris i ciutadania en general.
- Però tanmateix no aconseguiràs res, perquè el PP dirà i diu que ho tenia al programa electoral. I com que ha guanyat per majoria...

Visita Cultural Guiada

Palma Ciutat de Llegendes: La ciutat alta

Data: dissabte 14 de febrer de 2004

Hora: 16'30 - 19'30

Lloc: Recorregut a peu per la part alta de ciutat amb explicacions sobre la mitologia i història dels seus edificis i monuments.

Gula: Tomàs Vibot i/o Gaspar Valero de l'Associació Segall (Historiadors, Excursionistes, membres del GEM, amb una dilatada experiència en preparació de rutes: excursionistes, culturals, històriques, poètiques, etc, i un important nombre de publicacions.)

Per a més informació tel.: 971-66-22-72

Organitza:

GRUP EXCURSIONISTA DE LLUCMAJOR
'Camina...caminaràs'

25

Presentació Audiovisual i Col·loqui

Les coves de Mallorca: origen i exploració

Data: divendres 30 de gener de 2004

Hora: 20'30

Lloc: Sala de Plenaries de l'Ajuntament

Presenta: Damià Crespi (Geòleg, expert en espeleologia, membre del GEM (secció Espeleologia), vocal i ex-director del Museu Balear de Ciències Naturals (Sóller), ponent de la revista d'espeleologia ENDINS).

* Entrada lliure *

Per a més informació tel.: 971-66-22-72

Organitza:

GRUP EXCURSIONISTA DE LLUCMAJOR 'Camina...caminaràs'

Temps passat

**Ignasi Barceló
Antoni Monserrat**

Aquesta fotografia mostra l'equip de futbol "El Poniente", l'any 1950 al camp de Sant Francesc.

El president era en Gori Salvà (a. Tomassetes) i el que s'encarregava de l'or-

ganització, en Joan Barceló, mestre de sabaters que vivia al carrer de Ses Misèries (Nord).

L'equip tenia la seu al cafè de ca'n Pruneta, situat al creuer entre els carrers Major i Ciutat. En aquell temps no hi havia els mit-

jans de comunicació actuals i per això, només poques vegades podien sortir a jugar a fora poble. Ho solien fer quan hi havia festes o fires, i el seu mitjà de transport era un camió en el qual posaven bancs. Per això havien de fer una "lligueta" entre els equips locals.

Les penyes (equips) eren: LA UNIÓ, amb seu al cantó del carrer d'es Cap Puig i Jaume II, al cafè de ca's Pagarrot, abans de passar al carrer Major.

El LEVANTE, al cafè de ca'n Tomeu (Caramixa), al cantó dels carrers de Gràcia i Orient. L'ORIENTE, al cafè de ca'n Brou, al cantó entre els carrers de la Unió i Orient, on avui hi ha la botiga de ca'n Prohens.

El JUVENCIA, al cafè de ca'n Joan Rec, després ca'n Pep Raio, situat al cantó de la papereria que hi ha davant el Convent, i el NACIONAL, al cafè de ca'n Moi, al cantó entre els carrers de sa Font i Príncep.

1- Joan Puigserver Garrau (a. Verd). Era el delegat. Casat amb Sebastiana Fullana Llompart, tenen un fill, Miquel i una filla, Maria.

2- Joan Vidal. Casat amb Maria de Miró. No tengueren fills.

3- Ramon Lizana Fiol, casat amb Clara. Tengueren cinc fills: Ramon, Clara, Maria Antònia, Xavier i Joan.

4- Joan Agullo Garcia.

CENTRE OPTIC EXPOLENT

C/. Sant Cristòfol, 30
Tel. 44 13 74
S'ARENAL

Casat amb Margalida Lorenzo Colom. Tenen dos fills, en Tomàs i en Toni.

5- Antoni Tomàs Catty (a. Xerafi), casat amb Magdalena Sastre Ginard. Tenen un fill, en Llorenç.

6- Joan Ferretjans (a. Coll llarg), casat amb Francisca Taberner (a. De sa Caseta). Tenen dos fills, na Catalina i en Joan.

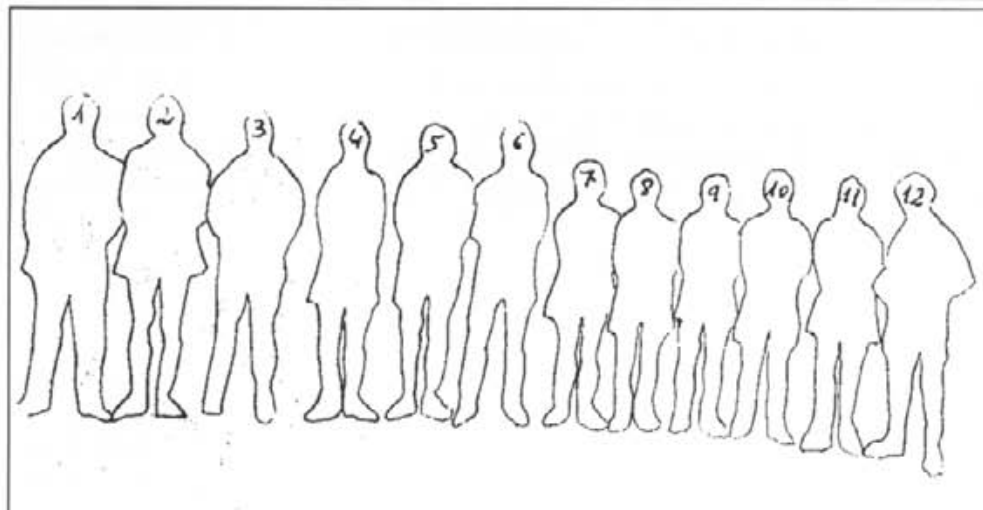
7- Toni Salvà Coll (a. Pruneta). Els seus pares tenien el cafè, seu de l'equip. Casat amb Maria Quevedo, tenen dos fills, na Francisca i en Llorenç.

8- Joan Capellà Cardell. Casat amb Aina Roig. Tenen una filla, na Francina.

9- Joan Garcia Duran (a. Juanito), casat amb Encarna. No tengueren fills.

10- Lluç Vidal Tomàs (a. Cavallet), casat amb na Margalida Jaume. Tenen dos fills, Rafel i Catalina.

11- Antoni Pons Noguera (a. Ponset), casat

amb Joana Contestí Burguera. Tenen una filla, na Francisca, que viu a Felanitx.

12- Rafel Monserrat Ginard (a. Xondo), casat amb na Sebastiana Caravaca. Tenen una filla, n'Apol·lònia Margalida.

Agraïments:

Agraïm la col·laboració de tots els que ens han ajudat a identificar les perso-

nes que surten fotografades i, especialment a Antoni Pons Noguera (a. Ponset).

Nota:

A la fotografia del mes anterior (Exercicis espirituals a Ca'n Tàpera) hem de fer les següents rectificacions:

Al núm. 2, on diu Maria Burguera Mut, ha de dir Maria Mut Burguera.

Al núm. 7, on diu Isabel Puigserver hauria de dir Isabel Taberner Puigserver i al núm. 19, on diu Jerònima Concepció Burguera hauria de dir Joana Contestí Burguera.

Vos agraïrem també que, si a la foto d'aquest mes trobau alguna errada, ens ho comuniquéu al telèfon 971 660190 i ho rectificarem, com sempre, de bon grat.

Muévete con Renault

Tres pilares muy importantes para que tu vida no se pare:

- Vehículo de Sustitución.
- Menú Amarillo sin cita previa.
- Servicio de Asistencia 24 horas.

Y muchos más servicios a tu disposición:

- Exposición: Vehículos Nuevos y Vehículos Ocasión.
- Servicio Post-Venta: con mecánica, electricidad y carrocería.
- Vehículos de demostración.
- Boutique Renault.

SERVICIOS RENAULT. Nos movemos para que no pares.

RENAULT

Agencia RENAULT

BARTOMEU JAUME NADAL, s.a.

Ronda Migjorn, 123 - Tel.: 971 66 01 40 / 971 66 01 41 - LLUCMAJOR

Gent de la vila

Mestre Damià Antoni Tomàs i Puigserver “es Ros Calons”

Ignasi Barceló
Joan Jaume

Mestre Damià és una persona agradable, trempada, riallera, perspicax i amb una memòria sorprenent, que juntament amb la seva dilatada vida, li han permès ésser una gran font d'informació dels fets succeïts al poble els darrers setanta anys, així com conèixer moltíssima gent nascuda des de la seva infantesa fins a l'actualitat. Noms, llinatges, malnoms, familiars, ascendents i parents. Degut a aquests coneixements és, des de fa anys, el més destacat informador de “Llucmajor de pinte en ample”, referent a la secció mensual “Temps passat.”

Mestre Damià, quins records teniu de la vostra infantesa?

Vaig néixer a l'Argentina l'any 1923. La meua família es trobava allà des de 1916, quan el meu pare hi partí fugint de la fam i la misèria que per aquells anys de crisi del calçat entrà a moltes de les cases de llucmajorers. La meua mare i germana, anaren al darrera un any o dos després i jo som d'aquelles terres per aquest motiu.

Què recordeu d'aquells primers anys de terres tan llunyanes?

Recordar, recordar, res. Tornarem l'any 1928, quan jo tenia cinc anys i el que sé és gràcies a les contarelles de la meua mare i la germana, que tenia nou anys més i si recordava aquella època.

Me contaven que allà, es creien haver “arribat al cel”. Hi havia feina a rompre i menjar. “Allò era el paradís” per a gent pobra i feïnera. Amb un jornal allà, es guanyava el setmanal a Mallorca, i es cobrava en “pesos” que al canvi estaven a dues pesetes i cinquanta cèntims.

El meu pare, havia nomenat en Miquel “Mojer”, un mestre d'escola,

La família a Bons Aires: els pares, la germana i en Damià

el seu apoderat a Llucmajor i de forma periòdica li anava enviant els diners que la família estalviava. Quan tornàrem, no ho férem amb les mans al cap, teníem una casa i una finca on sembrar ametllers i anar a tomar les ametlles.

I dels primers anys a Llucma-

jor, què recordeu?

El primer que record és, dos homes enrajolant a la plaça de Llucmajor el dia de la nostra arribada, s'estava acabant la reforma de Plaça del 27. Hi passàrem, tota la família, quan anàrem a visitar familiar i amics dels meus pares amb motiu de la nostra arribada a la vila.

Després els records de tots els al·lots. L'escola, els jocs i els amics, la feina dels meus pares i germana, i el meu aprenentatge de l'ofici de sabater.

On treballà la família?

Venguérem amb anys de crisi i tornàrem el món del qua creïem haver sortit. Poca feina i manco diners, era el destí dels sabaters. Treballàrem a Ca Mestre Miquel Caldés (a) "Sampol" un talleret de 10 o 15 obrers. El pare hi treballava de sabater i la mare i la germana de riveteres. Allà visquérem la vaga del "fumar", quan les fàbriques de tota la vila romangueren tancades una mesada.

Quan en "Sampol" va fer fallida, es va fer càrrec del taller en Miquel "Sóller" que era l'encarregat dels talladors i l'ajudà el seu germà Telm que era l'encarregat de l'escriptori.

I d'estudiar, què?

Les primeres lletres a les monges de la Caritat, prop de casa. Després a les Escoles Públiques, al carrer Bisbe Taixaquet, a la casa que avui és de na Magdalena Suau, quasi davant el molí. D'aquells anys record els mestres D. Mateu Contestí, D. Francesc Pomar, després els seguien un grapat de mestres de fora poble i el darrer fou D. Joan Tur, amb el qual ens va unir una forta amistat. També tenguérem practicants, D. Gori Rubí, D. Antoni Miralles i el fill del celador Ribero. El que m'anava millor era el dibuix.

I de jocs i divertiments?

En aquells anys els al·lots jugàvem molt pel carrer i anàvem al cinema i al futbol.

Al cinema i al futbol, hi anava de sense pagar cap cèntim. El pare, quan sortia el diumenge, anava al cafè del teatre de Can Mataró, al pis a la sala del balcó, damunt "la Granja" o "Can Carrasquet". Avui, tot això, juntament amb Can Verd i Can Sbert, ha desaparegut, i es trobava al jardinet que hi ha davant la peixateria.

A vegades venia l'acomodador o el maquinista i me convidaven a entrar amb ells a veure la pel·lícula. També, el pare d'en Pere Ballester, un dels companys de l'escola, que era el gerent de Can Mataró i l'encarregat

L'entrevistat als 17 anys

de fer la propaganda de les pel·lícules i les obres de teatre que es representaven. Ens encarregava al seu fill i jo repartir les paperetes anunciadores i a canvi teníem entrada lliure. Record, que ens posàvem, un a cada part del carrer, un davant ca madò Mongeta i l'altre a l'altra banda, a l'hora de la sortida de la gent de les fàbriques del passeig, i donàvem totes les que dúiem.

Tenia uns nou, deu anys quan vaig conèixer mestre Miquel "Reullet", l'encarregat de la farmaciola de l'equip de futbol del Lluçmajor, venia pel cafè de Can Mataró i era un conegut del pare. En el cafè hi havia la seu del Club de Futbol Lluçmajor. Xerrat, i coneixent que m'agradava el futbol, en va contractar per dur la farmaciola del Club al Camp, que es trobava entre el carrer del Purgatori i el carrer del Monestir a l'altura del Molí de Cas Tamborer i el de Can Barret, entre el carrer d'en Sala i l'Avinguda Carles V, avui el partit el carrer Villa Madrid. Els dies de partit, una hora abans, anava al cafè, recollia la farmaciola i corrent cap el Camp a donar la caixeta i seure per veure el futbol sense pagar una peça.

On aprenguéreu l'ofici?

El de sabater, als catorze anys, amb mestre Francesc Pons "en Xacuti" al seu talleret. Ell me va ensenyar a fer patrons, original i les corresponents escales amb un compàs manual i un regle, quan va veure la bona mà que tenia per al dibuix. Ja hi anava els darrers anys d'escola a fer pràcti-

ques.

I amb mestre "Carreró" vaig aprendre de barber, hi anava a la sortida de l'escola, els dissabtes a la tarda i els diumenges al matí. Record que per ensabonar pujava a un banquet per poder arribar a la cara dels clients. Esperàvem les festes assenyalades per fer una bona bossa, i és que els dies de Pasqua, Nadal, Cap d'any, ... al matí es feia feina fins a les dues de la tarda.

Quins altres records teniu dels anys trenta?

De la guerra què vos puc dir, val més no parlar-ne. El que record amb tristesa són les visites als presoners per motius polítics, primer a Son Granada i després a Capocorb.

Amb un dels cotxes del poble, on només hi haguessin cabut cinc persones en altres circumstàncies, ens col·locàvem cinc dones i dos al·lots amb el desig de veure el familiar o l'amic presoner i castigat a treballs forçats. Sempre tendré present el dia de Pasqua, quan als presoners els varen obligar a fer dos grups davant els amics i familiars, un amb els que havien anat a missa i els altres a l'altre grup, a continuació el comandant del "puesto", que era un tinent de la Guàrdia Civil, només autoritzà les visites al primer grup. Moltes dones que havien portat panades i pastissos per a ells els varen haver de tornar, alguns se'ls menjaren en el cotxe quan tornaven.

També record haver anat a veure al meu darrer mestre, D. Joan Tur, que quan va esclatar el "Moviment" el tancaren com a molts d'altres mestres. Estava, aleshores, a Son Catlar (Campos) i jo, que llavors tenia 13 anys, i altres exalumnes decidírem anar-hi. Amb les nostres bicicletes anàrem fins a Son Catlar i aconseguírem parlar-hi una estona, també aprofitàrem per veure altres llucmajorers que es trobaven en la mateixa situació, cosa que agraïren. Més d'un deixà caure dues llàgrimes.

On féreu el servei militar?

Amb la feta del servei militar hi va tenir a veure en Joan Tur. La família havia seguit mantenint unes bones relacions. Una vegada acabada la Guerra, com molts d'altres mestres, fou depurat i va ser expulsat del cos.

Durant uns anys va fer de barber, amb el seu pare en el negoci familiar que es trobava a la cantonada del la Costa de sa Pols i el carrer de San Miquel a Ciutat. Més endavant va posar un gestoria de la qual visqué. Ell, d'al·lot, coneixia un nebot de n'Alexandre Jaume que era l'ajudant del cònsol d'Argentina a les Balears, el cèlebre pintor Tito Cittadini. Això va fer possible que, degut a la doble nacionalitat, espanyola i argentina, que tenia i als tractats entre Espanya i Argentina al respecte, pogués complir amb el meu deure amb l'estat en el qual havia nascut. Per tant, vaig complir el temps de servei militar anant periòdicament al consolat d'Argentina i pagant una quantitat de diners als dos estats.

I de la feina de les sabates, què podeu dir?

De feina n'he feta molta. Vaig començar als catorze anys a treballar a la botiga de na Coloma Mas Julià, Madò Ranxeta, que era la dona de mestre Joan Puigserver que havia donat fallida feia uns anys i no podia, legalment, tenir la fàbrica en cap seu. Aquesta fàbrica, es trobava al passeig Jaume III a sa "Calatrava". Record que foren uns anys de bonança i la madona se sentia "milionària", va comprar un solar al carrer Bisbe Taixequet i va fer-hi una bona casa davant el cafè de ca'n Punyil, aleshores can Palma, que després fou propietat de na Ventura. Quan es va retirar, sa Calatrava va ser la fàbrica de mestre Pep i Antoni Ranxet, en Ramon Pares, n'Antoni Puig i el seu cunyat, n'Andreu Pedregà i el sogre d'en Rafel Xondo. Aquest fet va fer ressorgir el nom de "Cas Set Mes-tres". La primitiva fàbrica d'aquest nom havia estat al carrer Weyler a un pis, on es pujava per escalons de marès, el temps de la República funcionant com a cooperativa.

A continuació, vaig treballar amb mestre Damià Terrassa. Començarem al carrer del Bisbe Roig i després al de l'Esperança i no el vaig deixar fins que va fer fallida, cosa per altra part

Mestre Damià a l'Actualitat

normal, a l'època de crisi del calçat que estàvem vivint.

Mestre Damià, més que un patró, fou un pare per a mi. En aquells anys me vaig casar i vaig tenir dos fills, n'Antoni i na Magdalena.

Quan va tancar mestre Damià, vaig arribar a un acord amb en Jaume Vidal "Ferrà", que tenia botiga al passeig de Jaume III cantonada amb el carrer de Francesc Aulet. Foren uns bons anys de molta feina, jo treballava a casa amb la meua dona i altres, enllestia una part de la sabata i a preu fixat la cobrava. En aquells anys, a Can Ferrà, vaig conèixer en Pep Albadalejo "en Janco" que hi feia de modelista, que me regalà un compàs de fer escales marca "Manero". Amb en Jaume Ferrà, n'Antoni Punyil i en Janco anàrem a sopar un dia a Inca i els vaig convidar. Aquest compàs no era tan exacte com el manual però es feia més via.

Quan en Jaume va tancar i se'n va anar a Inca, jo vaig fer feina uns anys per a en Munar-Oliver-Mulet a Can Mariero. Treballava de patronista i encarregat de la secció d'emballatge. Després puntuava, amb l'ajuda

d'unes taules i un "curvime-tro", el treball dels talladors per donar la feina a escarada. El talladors abans de posar-se a treballar tenien una idea de quan havien de guanyar i el temps que havien d'utilitzar.

Però, eren anys d'una crisi darrera l'altra i les fàbriques s'anaven tancant una darrera l'altra. "Era un desfer calça". Les sabates estaven per terra i molts de mestres retiraven el capital i l'invertien en el turisme.

De Can Mariero, vaig passar a treballar per a Can Fluxà, a Inca, tenia cinquanta-vuit anys. Vaig fer-hi feina uns set o vuit mesos, sempre ben tractat, bona cara i ben pagat. Cada dia partia amb el cotxe a treballar i si hi havia molta feina o feia mal temps restava a una fonda a Inca i la fàbrica "Lotusse" es feia càrrec de les despeses.

Però, estava cansat de córrer i per menys diners vaig començar a treballar a Calzados Miguel a les "Forques" al carrer de Pere Antoni Mataró. I als seixanta anys em vaig jubilar.

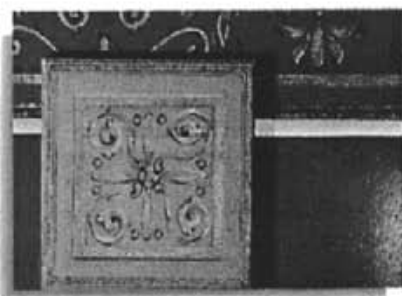
I de barber, amb qui féreu feina?

Vaig aprendre l'ofici amb mestre Carreró al carrer Major, de molt nin. Després de la guerra, vaig treballar a can Llompart, amb mestre Damià. Llavors amb en Llorenç Taberner, al carrer de Ciutat. Durant quasi quaranta anys vaig combinar el treball de sabater i el de barber. Una feinada per guanyar quatre pessetes.

I amb la jubilació, què?

En vaig retirar al seixanta anys, amb més de quaranta anys de cotitzar a la seguretat social, amb un seixanta-cinc del percentatge del sou. Els primers anys vaig passar de fer molta feina a haver-me de cercar una distracció, gràcies que vaig tenir un bocí de terra on anar a passar el temps.

Gràcies mestre Damià per les vostres paraules que ens fan conèixer un poc més temps passats.

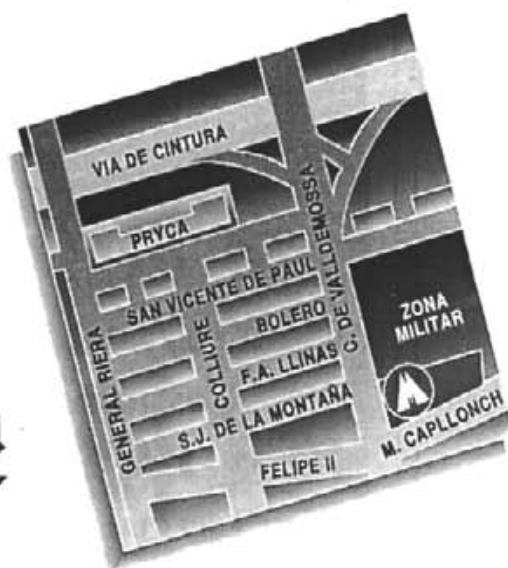
BANYS, TRESPOLS I REVESTIMENTS,
CALEFACCIÓ, AIRE CONDICIONAT...

TOT

de Massanella

Roca

MASSANELLA S.A.

Ctra. de Valldemossa, 44. - Tel 75 03 45 - Palma

“Picadís” Teatre aconsegueix quatre premis més a Catalunya, amb “Lluna de mel”

Catalina Font.-

Amb aquests quatre darrers premis, ja són un total de nou els aconseguits pel grup “Picadís” Teatre, ja que el passat 29 de novembre es va celebrar a la localitat de Les Borges Blanques, capital lleidatadana de la comarca de Les Garrigues, el lliurament de premis del III Concurs de Teatre Còmic de Les Garrigues, organitzat pel Consell Comarcal i patrocinat pels ajuntaments de la Comarca.

Enguany es presentaren al concurs 23 grups,

dels quals resultaren elegits deu muntatges i entre els seleccionats, el grup local “Picadís”, amb l'obra “Lluna de mel”, original de Damià Tomàs, actor i director del grup.

“Picadís” va ser el gran guanyador d'aquest certamen, ja que aconseguí quatre premis que són aquests:

PRIMER PREMI AL MILLOR ACTOR, per a Damià Tomàs en el paper de “Pep”.

MENCIÓ ESPECIAL A LA MILLOR ACTRIU per a Margalida Capellà, en el paper de

“Maria”.

PRIMER PREMI A LA MILLOR ESCENIFICACIÓ MUSICAL

PREMI AL TERCER MILLOR GRUP

Recordem que “Lluna de mel” ja havia estat seleccionada i representada als certàmens de Sant Feliu de Codines i d'Arenys de Mar i que ja porta un total de nou premis.

Altres concursos i mostres:

Dia 25 de gener, **MOSTRA DE TEATRE** de Santa Perpètua de Mogoda, amb l'obra

“S'ensaïmada”.

Dia 1 de febrer, **CONCURS DE TEATRE** de Sant Feliu de Codines, amb l'obra “S'ensaïmada”.

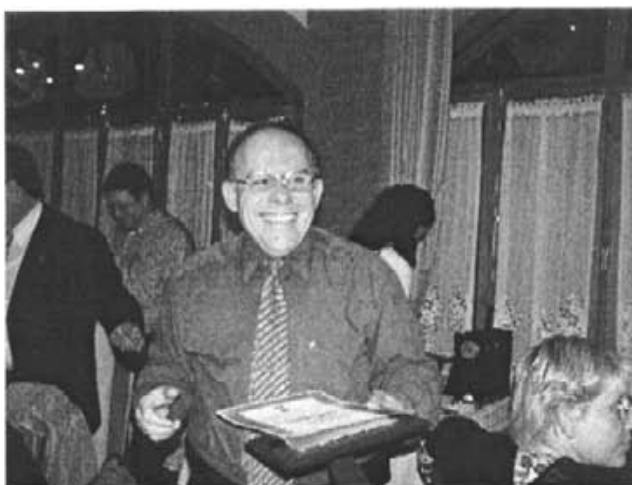
Dia 8 de febrer, **CONCURS DE TEATRE** de Canet de Mar, amb l'obra “Lluna de mel”.

Març, **MOSTRA DE TEATRE** d'Eivissa i Formentera, amb “S'ensaïmada”.

Abril, **I CERTAMEN DE TEATRE** de Puigcerdà.

Projectes

Per al proper mes de

març "Picadís" ha organitzat a la localitat de Santa Maria la II Mostra de Teatre, amb la participació dels següents grups:

"Arts i oficis d'Eivissa", amb l'obra "Eixorca", de García Lorca.

"Deixalles", de Sant Feliu de Codines, amb "Fuita", de Jordi Garcelan

"Talia-Teatre", de Lleida, amb l'obra "Boeing, Boeing"

"Orfeo Maonès", amb l'obra "Els nois de la banda", de Mart Crowley

"S'Escoleta Teatre", de Santa Maria

Nou muntatge

Ara es prepara l'estrena de l'obra original de Damià Tomàs "Ins-

seguretat social", una visió còmica i caricaturesca del món de la sanitat. Situacions i mantesos en què els professionals de la medicina són protagonistes d'uns esdeveniments que, propers al disbarat, esdevenen divertits en contraposició al drama que sempre suposen les malalties. És una paròdia l'única finalitat de

la qual és fer passar una estona entretinguda i divertida al públic i des del respecte més absolut als professionals de la medicina.

Esperam que aquest Any Nou els departants d'èxits com els que han aconseguit fins ara. Enhorabona.

FONTANERIA LLUCMAJOR S.L.

Instal·ladora Autoritzada núm. 375

**Instal·lacions sanitàries - Calefacció
Piscines - Aire condicionat**

*Amb calefacció i aigua
calenta sanitària*

*Si teniu qualche problema
críeu-nos.*

Estam al vostre servei

C/. Ciutat, 14 - Tels.: 66 00 53 - 659/17 05 70
Llucmajor

206 SW

**AGENTE OFICIAL
RAMON NICOLAU, S.L.**

307 SW

C/. Marina, 104 - Tel. 971 66 05 21
Exposició i Venta: C/. Marina s/n. - LLUCMAJOR

- Tot en foc
- Li resollem els problemes defum o de manca de calor
- Exposició - Venda de ceràmica i pintura i components de decoració

Ctra. Campos, Km 24'700 Tel./Fax 971-66 91 18 (Llucmajor) E-Mail: xemeneiesfocart@yahoo.es

De Llucmajor a Tindouf

El poble sahrauí va mostrar la seva senzillesa, generositat i lluita per la llibertat

Coloma Julià

Cinc famílies de Llucmajor anaren als campaments de refugiats de Tindouf (Algèria) per conèixer la realitat dels seus nins i nines que havien acollit l'estiu passat a través del programa "Vacances en pau" de l'associació d'amics del poble sahrauí, i per conèixer també la realitat del que era el Sàhara Occidental, un territori amb més de mil Km de costa, amb el banc pesquer més important de l'Atlàntic i avui res més que un poble a l'exili, en forma d'un enorme campament de refugiats; un poble que no té passaport, però que no ha perdut l'esperança de poder tornar als seus territoris.

Del 4 al 8 de desembre es va dur a terme aquest viatge a Tindouf perquè les famílies acollidores de Mallorca i Menorca poguessin anar a sentir l'extraordinària hospitalitat dels sahrauís i la seva sorprenent alegria, encara que visquin a una terra erma. Tot això va percebre el grup de

Llucmajor, els va commoure la generositat de tots i la seva lluita per tornar a ca seva.

Conegueren les famílies dels seus infants acollits i constataren que les seves possessions no van més enllà dels pocs metres quadrats sobre els quals reposa la "haima" familiar; varen veure com són els col·legis, on juguen els nins, i com fan rodar cercols hàbilment damunt l'arena. També constataren que en els campaments s'ha anat creant l'estructura d'una societat civil, en un territori inhòspit i amb recursos mínims.

Cada una d'aquestes cinc famílies es va trobar amb una situació diferent i en funció d'això tomaren amb una visió dels campaments millor o pitjor del que s'havien imaginat; però en general les famílies sahrauís tenen moltes coses en comú: un bon nombre de germans, fills de la mateixa mare però de dos pares diferents, perquè foren molts els sahrauís que moren a la lluita per obtenir els seus territoris

Na Roser Abadal, molt satisfeta per haver aconseguit l'objectiu de comprar als campaments una placa solar i una bicicleta per a n'Abderraman Mohamed Lamine i la seva família

Na Nueytu Sid amb la seva germana i dos veïnats. Va rebre la visita de na Francisca Barceló i de la seva filla Maria del Mar, família acollidora els tres estius darrers

ocupats pel Marroc; la majoria de famílies tenen una placa

CLÀSSICS • NOVETATS • IMPORTACIÓ

Teixits Llevant

Atenció Especial als Llucmajorers

Plaça Barcelona, 2 (zona Es Forti)
Tel.: 45 70 78 • PALMA

ASSEGURANCES

Agència Llucmajor

Ramon Nicolau S.L.

(Peugeot)

ZURICH

C/ Marina, 104 • Tel.: 971 66 05 21 (Llucmajor)

En Rafel Cladera i les germanes Cristina i Marta Cerdà amb la família de la seva acollida, Darifa Mulai Ahmed, davant un ajuntament de l'Aaiun

En Pedro Puigserver i na Maria Barceló amb la seva filla acollida Ladla Brahim Lehib i amb en Mohamed Boubacar, acollit dos estius per la família Grimalt Trujillo

solar, possiblement amb doblers enviats des d'aquí; són moltes les famílies que tenen l'afany de poder enviar els seus fills (sobretot els nins) a estudiar fora dels campaments, i de fet els responsables de na Nueytu Sid i d'en Daha Lehib firmaren la sol·licitud perquè els dos puguin estudiar a Lluçmajor i

puguin viure amb les famílies d'acollida Artigues Barceló i Torres Torrecillas.

Tots els pares o responsables familiars treballen per al Front Polisario: hi ha un repartidor d'aigua, un policia, una mestra (?) de l'escola "12 d'octubre", i un que anava a fer feina a Rabuni, seu del govern a l'exili.

Na Carmina Torres amb la melfa tradicional de Sàhara, el seu fill acollit Daha Lehib Daha, i les seves germanes.

Cada una de les famílies té cinc o sis cabres, moltes vegades alimentades amb paper i cartró, dins un corrallet de deixalles de ferro i amb poc més d'un metre a cada costat, per protegir-les dels animals salvatges. En alguna ocasió hi ha gallins i gallines i també són protegits dels cans salvatges: es fa un clot dins l'arena i els amaguen allà dedins, tapats amb una llauna de ferro, però cada dia els treuen una estona per estirar les cames.

Tot això va sorprendre bastant l'expedició llucmajorera, així com la manera de fer el pa, damunt el caliu d'unes branquetes dins un clotet fet davall l'arena, tapat i cobert per més caliu, girat una vegada i una altra fins que està ben cuit i a punt de menjar calent, després d'espolsar-li

l'arena.

En definitiva l'experiència ha estat enriquidora per a tots, perquè els va mostrar els diferents aspectes de la realitat, des de la situació més crítica, com és el cas de la mare de na Nueytu, a qui se li havia proporcionat l'estiu passat un aparell especial per combatre la seva diabetis, però que no ha pogut realitzar el seu objectiu; el tenen guardat com un tresor per por de l'arena, però en definitiva no el saben fer funcionar.

Per altra banda es detectava l'eufòria produïda pel moviment comercial i la instal·lació de mercadets i pel fet de sentir-se esperançats amb l'acceptació del Pla Baker, ja que si se compleix els permetrà tornar a ca seva.

Servei de begudes
i menjars de qualitat
a bon preu

Avda. Carles V
Tel. 66 11 17

SERIGRAFIA TÈXIL

C. del Bisbe Jaume, 1 · Lluçmajor
Tels. 971 660 796 - 615 293 050

LA VOSTRA BOTIGA DE CADA DIA

C/. Nicolau Taberner, 39 - Tel. 971 66 90 99 (Llucmajor)

36

FUNERARIA

MARE DE DEU DE LLUC S.L.

SANTA MARIA DEL CAMI

D. ANTONIO SASTRE (GERENTE)

VOS INFORMAM QUE:

A PARTIR D'AVUI PODREU SOL·LICITAR ELS NOSTRES SERVEIS DIRECTAMENT DESDE QUALSEVOLL PART DE L'ILLA, INCLOSOS ELS CENTRES HOSPITALARIS DE PALMA DE MALLORCA, AMB TRASLLAT INMEDIAT A LA POBLACIÓ DE RESIDÈNCIA.

AMB LA FINALITAT DE PRESTAR ELS SERVEIS FUNERARIS A LA FAMILIA. SERVEIS GARANTIZATS AMB MÉS DE 50 ANYS D'EXPERIÈNCIA EN EL RAM.

TELF. 24 HORAS: 971 620146

971 66 18 62--610 52 97 23

Aire de ponent, aigua gelada i vi calent

Ecologia

Jordi Granados

És una llàstima que les qüestions polítiques prevalguin sobre els interessos ciutadans. M'explicaré.

Amb el Govern del Pacte, es va instaurar la famosa Ecotaxa, un impost una mica revolucionari perquè era el primer en instaurar-se a Espanya, amb el fi de protegir el mediam-bient. La idea no era dolenta, sinó al contrari, però es volgué implantar fort i no et moguis. I després els euros recaptats s'usaren en coses que, o bé no estaven gaire relacionades amb el tema o, en realitat eren obligació d'altres persones.

Ara bé, el més greu d'aquest assumpte, segons la meua modesta opinió, va ser que l'ecotaxa no la pagaren la meitat de les per-

sones que ho haurien d'haver fet i per això la recaptació va ser una mica "improvisada".

L'ecotaxa va ser pagada únicament pels turistes estrangers i nacionals que s'allotjaren en establiments hotelers. És a dir, que tots els que venien a cases particulars, apartaments oficials i altres d'il·legals, agroturismes, càmpings, ciutat de vacances i altre tipus d'oferta, sortiren de franc.

La manera de recaptar va ser carregar el mort als hotelers, a base d'uns barems però estic segur que molts han pagat però no s'ha recaptat.

Jo mateix he viscut casos en què s'ha cobrat l'impost però no s'ha estès cap factura ni rebut tot i la

sol·licitud dels turistes. Com es pot controlar, doncs?

Si l'impost hagué estat d'una quantitat fixa i raonable, s'hagués cobrat a tots els que visiten les illes amb l'única excepció dels residents (que ja paguen els seus impostos), i s'hagués cobrat a l'Aeroport i al Port a la sortida dels viatgers, tots els implicats haguessin pagat religiosament. Però per qüestions polítiques, ara amb el govern del PP, resulta que es liquida-elimina l'ecotaxa (a finals d'octubre encara es cobrava als hotels) perquè així ho havia promès en la campanya electoral, sense aturar-se a pensar si era necessari o no aquest impost. Però sembla que la recaptació que s'aconseguia, sí que és necessària i ara es vol aplicar una altra espècie d'impost al qual s'anomena "voluntari", que pagaran els turistes, hotelers i ciutadans cada vegada que comprin uns productes als quals denominaran una cosa semblant a la de "sostenibilitat de les Illes Balears", reconeixent-los per la tarja verda (ecològica?) Quins productes? Nous? Si ja existeixen, n'augmentaran el preu per tal que una quantitat vagi a l'impost? Com es donarà a conèixer als nostres visitants? On són? On es venen? Per què els han de comprar?

Les primeres reaccions ja han arribat des del sector hotelier, perquè han dit que ells compraran aquests productes si són de qualitat i sobretot si són competitius en preu. Més clar que l'aigua. Aquí el Govern que tant ha fet i que en tan poc temps ha volgut fer callar i calmar el sector hotelier, ja comença a adonar-se que ells van a la seva i que la resta no els interessa per res. Com diuen, "la pela és la pela". I deman: si el sec-

tor hotelier no compra aquests productes de la "tarja verda", qui els comprarà? Els turistes...?

No entenc gaire de política però el que veim últimament després del canvi, són decisions en assumptes de summa importància que donen una imatge de total inseguretat i de precipitació. Com per exemple, el Pla Urbanístic a aplicar a s'Arenal, i sobretot el PE-RI (Pla Especial de Reforma Interior) que afectaria bona part de s'Arenal de Lluçmajor i del qual parlarem en un altre moment.

M'importa molt tot el que es refereix al mediam-bient i crec que l'eliminació de l'ecotaxa ha estat un error, que pagarem d'alguna manera. Un canvi en la manera d'aplicar-la hauria estat el més correcte, però la política és la política.

Esperem que es trobi una bona decisió (i prest) per tal d'obtenir fons necessaris i protegir el mediam-bient, amb això no em refereix a comprar cases senyorial, a derribar estructures d'apartaments il·legals o a crear finques per estudiar les vagues... Em refereix a mantenir netes les costes, el camp, controlar els abocadors il·legals, dotar de parcs verds tots els municipis i urbanitzacions, estimular la recollida selectiva de residus en els domicilis, instruir els nins i nines a les escoles per tal que en un futur sàpiguen què s'ha fet per ells, i moltes altres accions que es poden posar en marxa a través dels nostres polítics quan deixin de pensar tant en la política i pensin un poc més en nosaltres que al cap i a la fi som els que els col·loquem on es troben, siguin d'un color o d'un altre, i perquè no tornem a ser els ciutadans els que paguem una altra vegada els "plats romputs".

GIMNÀS A PUNT

C/. GRUP ESCOLAR, 68 - LLUCMAJOR - TEL.: 971 12 10 81

Activitats per a tota la família

Fitness (estar en forma)

Aeròbic

Step

Body - pump i Body - combat
(et convidam a provar-ho)

Taekwon-do (Infantil i adult)

Hapkido

Defensa personal

Sauna i raigs uva (preus especials)

*Les més modernes màquines i el millor
equip humà al teu servei*

**T'assessoram i t'ajudam a elegir les activitats
més adequades a les teves necessitats**

Testimonis documentals de la nostra història

(LX) Inventari dels béns i heretat de l'honor Gabriel Oliver escultor de l'altar major del convent de sant Bonaventura (1690)
- Segona part - (Dins la cambra on morí del difunt)

Sebastià Cardell i Tomàs
 Bartomeu Font i Obrador

Quatre cuxineras novas sens cusir de tela batista las quals protesta dita va esser suas. Duas cuxineras de lo matex novas, las quals protesta dita van esser suas. Una tavaïola crua llista, que protesta dita va esser sua. Duas tavaïolas de brinet ab randa, que protesta esser seu. Unas tovallas, y cernador que protesta esser seu. Sis tovalles de coto, quatre, y duas de bri llistas que protesta esser sua. Dotze torcabocas nous que protesta esser seus, Una vanova de stopa que protesta esser sua. Dos llenols ab randa de brinet que protesta també esser seus. Dos llenols de drap, que protesta esser seus. Un llenol de binet amb randa nou, lo qual també protesta esser seu. Sinch llenols de drap que protesta dita van esser seus. Un vel de filampua cruu, que protesta esser seu. Dos manegas de tela batista que protesta esser suas. Deu camisas de dona que protesta esser suas. Dos gipons blancs de coto que protesta esser seus. Dues manegas de tafeta que protesta esser suas. Un vel de filampua usat que protesta esser seu. Un rebosillo de endiana que protesta esser seu. Tres rebosillos blancs que també protesta esser seus. Sinch rebosillos de seda dels quals un sati, y lo altre de la ma que protesta esser seus. Un davantal de tafeta negra, que protesta esser seu. Unas faldetas de llista, que protesta esser suas. Sis palms de endiana que protesta esser seus. Unas faldas pel de camell que protesta esser suas. Uns enagos de tafeta vets ab sterilla los que protesta esser seus. Un vestit platejat faldas y cos, que protesta esser seus. Un vestit de stam, y seda que protesta també esser seu. No es cos y faldas. Altre vestit de sati, cos y faldas, de flors, que protesta també esser seu. Unas faldas vermelles de scarlatina que protesta esser suas. Un faldons vermells vermells vells, que protesta esser seus. Un vestit de tafeta negra cos y faldas que protesta també esser seu. Un gipo de perperina vermell, usat que protesta esser seu. Un gipo de sarseta vermell que protesta esser seu. Un gipo pell de camell usat que també protesta esser seu. Un gipo de gorgarant ab sterilla que protesta esser seu. Un gipo de tafeta negra vell, que també protesta esser seu. Un gipo de cordellat vermell, que protesta esser seu. Un gipo de pel de camell vell que protesta esser seu. Sis cambuxos que protesta esser seus. Altres

dos cambuxos que protesta esser seus. Unas bracerolas de coral que protesta esser suas. Deu palms de randa de tavaïola, que protesta esser seus y sinch palms de randa de cadix que protesta esser seus. Dos vels de garsa que protesta esser seus. Tres cobricolls dos ab randa lo altre llistes que protesta esser seus. Dos cambuxos de miño que son de tela batista, que protesta esser seus. Un cambux de filampua ab randa que protesta esser seu. Un ventall de pell de diversos colors, que protesta esser seus. Un cadaño, clauer, y agullers de plata que protesta esser seu. Una cadeneta de or per el coll ab penjant de or, lo qual protesta esser seu, conforme lo tracto del matrimoni, y rep de dit son marit. Una peça de capell, unas arracades, y 14 anells de or y dels quals hi ha un recors que protesta esser seus., per ditas rahons. Un rosari de atzebeja negra ab un St. Antoni y St. Joseph ab fil de plata. Una maneta de cristal, dos cascavells y una cadeneta de plata. Un cadano petit aguller, y clauer també petit. Duas manegas blanques de tela batista, de miño. Un giponet de miñone de stam y seda. Tres rebosillos de seda de las miñonas. Sinch cambuxos entre nous y vells dels miñons. Un bufatet petit ab son caxo. Vint teulas novas. Duas bigas de poll. A la cambra alta una corda nova. Quatre portadoras de carro usades. Rest de fil bri comu que pesa deu lliuras. Un tros cuyro de bou. Una flasada vella. Set sahes de cañyom usats. Quatre forchs de sebas. Un rest de fil stopa que pesa 16 lliuras. Un altre rest stopa prima que pesa set lliuras. Unas beiasas usades. Una catabrina y scopeta. Una vara de capita ab caps de plata. Un stisor vell i dolent damprimer. Un llit de corda ab sas marfaga usada. Una spasa ab son talahi. Quatre alfabies rumpudas. Vuit peças formeje mogenseras pes de 40 lliuras. Deset lliuras de lli spedat. Quatre covons de portar rayms dos grans y dos petits. Un strado vell, y dolent. Una pasturada vella per salar tocino. Una romana petita. Un uro buyt de ampajon (sic). Una post de sapi. Una banquetta per tenir la atxe. Un fariner de pi usat. Tres gras. de llevor de lli. Un armari de fust. Un caxa de pi vella. Una senalle de palmes foradada de tenor de nou barcellas. Un llenol de drap usat. Una caxa de pi. Sinch quadros vells ab diferents figuras.

Un bufet de pi vell, y dolent. Dos miralls migensers ab ses llunas. Un llit de camp de noguer, vell. Un llit y cubertor de friseta verda, ab sterilla falsa, vell, y usat. Una marfaga y matalas, usat tot. Tres llenols de stopa, y un de drap usat. Duas vanevas de stopa usades. Un paner de cañes mijanser. Una pala de era. Altre matalas de llista vell.

Grans, [bestiar i ormeigs]

Cent quaranta tres gras. (quarteres) forment de las quals se ha de pagar delma, y treura lo que se haura y apar fins lo obre de dit oliver (143 qars. forment). Trenta gras. xexa cullidas a St. Agnir (Santanyí) de las quals se ha de pagar delma (30 qars. xexa) Vuitanta sis gras. ordi de que se ha de pagar lo delma (86 qars. ordi). Deset qars. blat, tres almuts de favas de que se ha de pagar delma (17 qars. blat 3 almuts favas). Nou barcellas sivada de que es deu pagar lo delma (1 qar. 3 bars). A la paysa un llenol de stopa nou, y un vell. Un sahc de cañyom usat. Una senalla de clot, y un garbell. Duas forcas de era. 60 cavallons de palle de est any. Un tocino de velor de 3 ll. 4 sous. Un cavall de pel roig de edat de 12 anys. Un mul de pel roig de edat de 7 anys. Una mula somera de dat de 3 anys. 48 cabras que se arrenda al sen Vador de se Taulada. Una somera de edat de 3 anys. Catorse ovellas que te Pera Pau Xemenas. Un carro vell, store, jou, cuxins, y cordas. Duas aradas, duas reayas, armadas. Una xada, y una destraleta. Un cavehc que empra per la port, 4 sous Duas graxoners de aram una gran, altre petita. Unas casas de la travessa del carrer Major que es la paysa. En ditas casas vint y una vigas de poll. Quatre trossos de llenyam de hom. Una bastimenta de carro ab ses pots. Trenta cavallons carrix est any. Dos trencadors de trencar lli. Nou cabridas, y set cabrits que se arrenda [a] Gabriel Vives arrendador de la Taulada qui te las cabras. pren sens dita heretat de Jaume Joan Prohens 3 lliuras al for de sinch per sent, per general obligasio. Pren sens dita heretat del Honor franceshc Cellas pre 4 ll. 4 s. al for de 4 per 100. Duas cadiretas de corda una usada, la altra vella.

Testes 8. sunt Rds. Andreas Tauler Pber. et Nicolau Rossello dictae villae.

Gloses i cançons

Glosats de Sant Antoni

Guillem Oliver

Arribats aquests dies de gener, dies de sants, foguerons i gloses, a molts de pobles de Mallorca és costum cantar cançons enrevoltant el foc. Ja fa bastants d'anys que gent de Sa Pobla encapçalats pe'l apotecari Torrens traslladen la festa a Barcelona, al barri de Gràcia, i allà es reuneixen els mallorquins que hi viuen amb els que hi van

i es fa una festa ben sonada. A les nostres mans ha arribat un full imprès, que ens diuen que és de l'any 96, on hi figura per una cara la Balanguera i per l'altra una sèrie de cançons, moltes d'elles ja són clàssiques, de les quals en reproduïm unes quantes

Amb el toc de la campana
encenen els foguerons
i els poblers canten cançons
a Sant Antoni de Viana.

Sant Antoni n'es vengut
dia 17 de gener;
venturós s'homo que té
sa dona i no el fa banyut.

Un temps del cap les me treia
amb molta de promptitud
i ara ja n'he perdut
es motllo amb què les feia.

Sant Antoni de Viana
que curau es mal de ventre
an es meu carrer n'hi ha
de dones que en tenen sempre.

El dimoni són ses puces
un animal tan menut
se colguen amb ses fadrines
i jo que som gran no puc.

Tu tens un vestit de tul
enrevoltadet de randa;
dona que te pèl pes cul
sa mare no la comanda.

Tu tens unes mamarrines
que pareixen dos ponsins
deixa'm posar sa ma endins
que sé cert que no hi ha espines.

Sant Antoni repicava,
repicava a poc a poc
com més s'encenia es foc
més llangonissa torrava.

Sant Antoni torra pa
a damunt enes graelles
se mirava ses femelles
i se va cremar sa mà.

Jo em pensava que en tombar
ja no s'aixecava pus,
això és com el Bon Jesús
que torna a resucitar.

Sa mare passa el rosari
asseguda an es portal,
i sa filla dins es corral
fa jocs an es meu canari.

Un homo que no té dona
sempre està mal arreglat,
quant té es frare preparat
llavors li falta sa trona.

FABRICA DE JOIERIA GARAU

(Ca'n Caieta)

Fabricant Illes Balears 030

Només es fabrica amb or de primera llei (18 K)

JOIES D'ESTIL MALLORQUÍ

Gran exposició de plateria
de la firma de **Pedro Duran.**

Canelobres, gerres, plats, palanganes,
làmpares, marcs, etc, etc.

C/. Born, 29 - Tel. 971 66 04 03 - LLUCMAJOR

Sa penya d'es falcó

Diuen que els Plenaris de l'Ajuntament són moguts. Pel que hem llegit als diaris al darrer ple hi va haver un regidor (sempre és el mateix) que va aprofitar el torn de precs i preguntes per repartir estopa a tort i a dret, sense to ni so.

Entre d'altres barrabassades, va acusar els regidors del PSOE de fals testimoni i de no tenir dignitat política ni personal i a la regidora del PSM li va dir que callés perquè la seva veu li és "sumament desagradable".

I el batle? No el va fer callar a ell? No, el va deixar fer i, quan l'oposició li va demanar respecte, encara els va fer callar a ells.

Per ventura és que l'equip de govern vol fer bona la dita

"*calumnia que algo queda*" i el deixen fer. No ho sé; però el que sí sabem és que "*Roma no pagava segons qui*" i en canvi l'Ajuntament de Lluçmajor dona bons sous. Algun dia el Partit Popular de Lluçmajor haurà d'explicar perquè l'han mantingut dins l'equip de govern si no el necessiten.

Decrets de batlia

TENEDI AMBIENTE S.L. ha cobrat tres factures dels mesos d'abril i maig, pels següents conceptes

-Muntatge, so, etc. Pancaritat s'Arenal: **1.917 euros** (318.961 pta)

-Muntatge, so, etc. Festa

1r maig a s'Arenal: **3.138 euros** (522.119 pta)

-Muntatge, so, etc. "El Rocío en Las Palmeras": **2.613 euros** (434.766 pta)

Aquesta és una de les empreses que la policia judicial investigà per ordre d'un jutge i que l'Ajuntament seguí contractat. Després de les eleccions no tenim coneixement que l'hagin contractada.

PROMOCIONES ARABESCO 2000 S.L. ha cobrat **2.555,56 euros** (425.209 pta) per la Gestió de Padrons d'urbanitzacions el mes de novembre.

No sabem en què consisteix la gestió d'aquests padrons, però tal vegada els residents a aquestes urbanitzacions (desconeixem de quines es tracta) preferirien que es gestionés millor la neteja, o la seguretat, o la millora dels espais públics.

Però l'equip de Lluç Tomàs prefereix "gestionar" padrons.

El senyor **Eduardo Vellibre Roca** ha cobrat **3.171,95 euros** (527.768 pta) per la realització dels plans d'emergència de les instal·lacions municipals, el mes de novembre.

Aquest senyor, fa uns quants mesos que cobra per elaborar aquests Plans d'emergència. I quan no fa plans, el contracten per una altra cosa.

L'Ajuntament ha contractat un altre préstec de **540.000 euros** (89.848.440 pta) per deu anys.

El mes passat l'Ajuntament ja demanà més de 5 milions d'euros als bancs (833 milions de pessetes) i a punt d'acabar l'any en demana més. Per què deuen ser els doblers? Per pagar deutes?

CENTRE D'ESPECIALITATS MÈDIQUES

Medicina General
Pediatria
Cardiologia i Aparell Respiratori
Neurologia
Aparell Digestiu
Anàlisis Clíniques
Cirurgia General
Nutrició i Dietètica
Dermatologia
A.T.S. (Infermeria)
Psiquiatria
Psicologia
Ginecologia i Obstetrícia
Angiologia i Cirurgia vascular
Alergologia

HORARI:
de les 9'00 h.
a les 21'00 h.

Clínica Dental
Odontologia
Medicina Estètica
Ortodòncia
Maxilo Facial
Traumatologia i Cirurgia Ortopèdica
Ortopèdia
Rehabilitació i Fisioteràpia
Oftalmologia
R.X. Radiologia ...
Ecografies
Otorrinolaringologia
Podologia
Centre Auditiu
Endocrinologia
Urologia

ASSEGURANCES: AXA - ADESLAS - AEGON - AGRUPACIÓ MUTUA - ALLIANZ - ASISA - CASER - PLANAS D.K.V. - GROUPAMA - IMECO - MEDIFIATC - MUTUA GENERAL DE CATALUNYA - NOVOMEDIC - SANITAS SERSANET - LA BOREAL - L'ALIANÇA - LA ESTRELLA - VITALICIO - WINTERTHUR
MUTUA D'ACCIDENTS: ASEPEYO - FIMAC - FRATERNIDAD - FREMAP
IBERMUTUAMUR - INTERCOMARCAL MAZ - UNIVERSAL - BALEAR

Plaça d'Espanya, 56 - Tel.: 971 12 00 64 - Fax: 971 120 426 - C/. Clutat, 12 - Tel.: 971 12 00 21 - www.cem@cemllucmajor.com

Esports

Futbol

Entrenadors del CE Espanya

F.C.
Foto: Joan Quintana

El CE Espanya compta aquesta temporada amb un entrenador, específic per a porters, per a tot el futbol base: Miquel Àngel Calleja.

- Quina ha estat la teva trajectòria en el món del futbol i si sempre has jugat de porter?

- Vaig començar a jugar quan era petit, en família: cosins, germans...i sempre el que era més jovenet passava de porter, però a mi em va agradar i ja no vaig canviar la posició de joc. No vaig jugar amb cap club fins que vaig ser més gran, ho vaig fer quan ja era juvenil i vaig jugar amb l'Atlètic Balears. Després vaig jugar a IIIa i a IIa per acabar fitxant per l'Oviedo a la divisió, on vaig entrenar amb J. Iruleta.

- I com recordes aquesta etapa?

- Són coses que no podré oblidar mai, però consider que hi vaig anar amb molt poca experiència, era el tercer any que jugava i passar a la divisió...el bot és molt gran. Quan vaig tornar vaig jugar a III a Calvià, Sóller, Atc Balears...i després aquí amb l'equip de preferent.

- Havies entrenat mai al.lots petits?

- No, no ho havia fet mai, però he de valorar aquesta experiència com a positiva, els nins s'ho agafen amb interès i és molt gratificant veure com avancen, com d'un entrenament a un altre intenten fer el que havia explicat i com se'n surten. Però he de dir que és una llàstima no poder comptar amb més camp, ens trobam limitats i no podem fer molts d'exercicis que se-

Miquel A. Calleja

rien necessaris, sortides, faltes...A veure si per a una propera temporada es pot aconseguir.

En Jaume Ramon, ja fa tres temporades que entrena equips de futbol base de

l'Espanya i, aquest any és l'entrenador de l'equip Benjamí F8, a part de jugar amb els juvenils.

En Jaume ens ha comentat l'actual situació del seu equip, la considera bona, no per la situació que ocupen, sinó perquè entrenen amb il·lusió i es veu que progressen bastant. Molts d'al.lots és el primer any que juguen i altres vénen de l'escoleta. Estan en un moment d'aprendre, però el resultat es veu a llarg termini: tècnica, col·locació i el que és més important que entenguin que són un equip i no una suma d'individualitats. En aquest punt tots, pares, padrins...haurien d'ajudar i no sempre ho fan. De totes maneres crec que l'objectiu d'aquest nivell és sortir preparats per a rendir més quan arriben a futbol 7. Així i tot pens que tots, nins, pares i entrenadors estam contents i això és el que compta.

Benjamí F8, CE Espanya

Guillem Oliver
Fotos: Coloma Julià

Club Joventut de Lluçmajor Els minis

Femení

Un equip que, en principi, o entrava dins dels plans d'organigrama dels equips del Club, degut a què no hi havia nines suficients per aquest equip, sols n'hi havia quatre. Després d'unes reunions entre entrenador, coordinador i directiva es va optar per fer-lo i, si fos necessari agafarien nines dels equips inferiors, es a dir, benjamí.

Es començà a treballar amb les nines disponibles i de cop i volta aparagueren vuit nines més i es pogué completar l'equip amb un total de 12 jugadores, totes elles de primer any i, la majoria, la primera vegada que jugaven a bàsquet. No obstant això, la feina feta pel seu tècnic ja surt a llum en els entrenaments i en els partits; s'aconseguirà formar una bona pinya de nines i el que és més important: de pares i mares.

Entrenades per Miquel Llull, primer entrenador, de segon, en Damià Rigo i com a delegat en Baltasar Barros. Elles són: Marta Monserrat, Marina López, Neus Verger, Iolanda Piqueres, Cristina Sempere, Cristina Molina, Laura Cano, Amanda Amengual, Mª Lourdes Barros, Victòria Casas, Esther Barceló i Immaculada Zanoaguera.

Masculí

També els minis de l'equip masculí va començar amb poca quantitat de jugadors disponibles: Albert Cardell, Toni Coll, Mortiz Clar, Joan Tomàs, Aitor Garcia, Toni Barceló, Dani Sánchez i Victor Wiegard. I per completar, els benjamins que habitualment entrenen i juguen són: Sergi Soler, Joan Reda, Toni Ginard, Toni Garcies, Gorka Garcia i Guillem Mut. En el cos tècnic: Rafel Cladera, Guillem Cladera, Cristina Cerdà i Rafel Coll. Una predicció: aquest equip donarà molta de guerra i quedarà entre els tres primers classificats del seu grup, o almanco així ho diuen els preparadors que, amb molt d'entusiasme ens diuen també que estan fent una feina tant dins de la pista com fora.

Donat el cas, per poc interès que hi posin els nins, segur que aconseguiran el que se proposin, no hi ha dubte. Força i endavant!

Llaços i Botons
Margalida Tomas
Merceria - Llençoria
Brodats
C/ Major, 86 - Tel. 971120134
07620 LLUCMAJOR

OFICINA PETER SANER • LLUCMAJOR
C/ CARDENAL ROSSELL 48
TEL 971 120624 FAX 971 121247
e-mail: p.saner@telefon.es
ABIERTO DE LUNES-VIERNES 0900-1300

PARA SUS ANUNCIOS EN

hablamos
ESPAÑOL

on parle
FRANÇAIS

**Ultima
Hora**

Balears

**Mallorca
Magazin**

**Daily
Bulletin**

wir sprechen
DEUTSCH

we speak
ENGLISH

Gimnàstica

25anys de gimnàstica

Maria Coloma Barceló

Des de fa més de vint anys i sense interrupció, el grup de Gimnàstica de Manteniment femení de Lluçmajor ens trobam dos dies per setmana, de 7 a les 8 de l'horabaixa per practicar aquest esport: estiraments de la musculatura i exercicis molt variats per tal de mantenir-nos en forma.

El grup, actualment més reduït que quan vàrem començar, amb la constància, l'amistat i les ganes i necessitat de fer esport ha fet que cada any decidíssim continuar.

Quan començàrem, fèiem la gimnàstica al camp d'esports, empràvem les pistes de tennis, la pista de bàsquet, els voltants de tot el camp de futbol... Quan construïren el pavelló, també ens tengueren en consideració per tal de poder emprar durant una hora dos dies a la setmana, una de les tres parts en què es pot dividir el pavelló i una hora setmanal tot aquest recinte municipal.

Enguany, per problemes d'horari, massificació al pavelló, manca de convocatòria a l'hora de fer la reunió anual per tal d'elaborar l'horari de disposició d'aquest recinte, ens hem quedat sense cap pista en el pavelló del poliesportiu municipal.

Així i tot, el regidor d'Esports ha trobat una solució que encara que no era la que el grup volia, ens ha satisfet: des de fa unes setmanes la Gimnàstica de Manteniment femení es desenvolupa al gimnàs de l'IES Lluçmajor. L'Ajuntament i el centre han signat un conveni de col·laboració.

Les senyores que practiquen aquest esport ens hi trobam molt bé, i esperam que no hi hagi cap problema per tal de poder continuar practicant l'esport.

2004 2004 2004 2004 2004 2004 2004 2004 2004

GIMNÀSTICA DE MANTENIMENT ADAPTADA A TU

Per fer exercici, per passar-ho bé, per fer amistat, per ...

LLOC: Pavelló esportiu de L'IES de Lluçmajor (l'institut)

DIES: dilluns i dijous

HORA: De 19'00 a 20'00 hores.

COMENÇAMENT: 12 de gener de 2004

PREU TOTAL: 25 €. Cada trimestre

COMENÇA L'ANY FENT ESPORT!

mes a mes mes avantatges

**"SA
NOS
TRA"**

CAIXA DE BALEARS

GENI DE CONFIANÇA

Xisca Sorell Barón

Aquest any l'escoleta de bàsquet ha organitzat un viatge a la neu per viure l'emoció de l'esquí. Va aconseguir un grup de 13 famílies, i en total érem 52 persones comptant grans i petits. Després de cercar hotels i estacions, vàrem decidir que aniríem a l'estació d'esquí de Port-Ainé, que es troba al Pirineu lleidatà. Ens vàrem allotjar a l'hotel Port-Ainé 2000, que és l'hotel que està situat a la cota més alta dels Pirineus, exactament es troba a 1950 m d'altura. El viatge va ser de dia 21 al dia 26 de desembre de 2003. Dia 21 vàrem quedar tots al Passeig Jaume III perquè allà ens esperava un autocar per dur-nos cap a l'aeroport. Quan arribàrem a l'aeroport ja ens van dir que hi havia un retard d'una hora, però aquest temps no es va fer molt llarg, ja que tant els més petits com els més grans teníem tanta il·lusió que ens va passar volant aquesta hora. Quan arribàrem a Barcelona, després de recollir les maletes, ens anàrem ràpidament a cercar l'autocar perquè ens quedava una bona tirada per arribar a Lleida. Després d'una hora de camí damunt carretera, vàrem fer una aturada a La Panadella de tres quarts d'hora per dinar i que el conductor descansés. Després agafàrem l'autocar per anar cap a Lleida directament. Ja que ens quedaven unes tres hores i mitja més de camí. En aquest temps es va fer un sorteig de dues bor-

Bàsquet L'escoleta de bàsquet a la neu

ses bandoleres per fer passar l'estona. Quan vàrem arribar a l'hotel ens donaren les habitacions i a les 8,30 baixàvem a sopar, després ens anàrem directament a dormir. El següent dia recollírem el material d'esquí i es feren els grups per a les classes amb els monitors. Va ser un dia de molt de vent i fred, estàvem a 18 graus sota zero. Els propers dies van fer quasi el mateix, esquiar tot el que podíem. Si a les 9 obrien i a les 4 i mitja tancaven les pistes, hi havia gent que només aturava 30 minuts per dinar i després seguien. L'horabaixa del dia de la nit de Nadal, després d'esquiar i descansar, va venir el Pare Noël, que va dur regals als més petits. El dia de Nadal, com que tancaven les pistes a les dues del migdia, vàrem anar tots a dinar al darrer torn.

L'horabaixa ens donàrem els regals de l'amic invisible que havíem preparat a Mallorca, i també es va acabar el campionat de truc que s'havia començat el segon horabaixa. Els guanyadors del campionat també es van endur dues borses bandoleres, ja que ells no van poder participar al sorteig que es va fer a l'autocar.

El menjar estava molt bé ja que era bufet i sempre hi havia un plat de pasta, un de carn, un de peix, un de sopa, ensalada, patates, tot tipus de salses, i molts postres. És a dir, menjàvem molt bé.

En conclusió, ens ho hem passat bomba, encara que vam tenir dues lesions, però això sol passar.

Ja hem decidit que si podem l'any que ve hi tornarem.

*Ejemplo de financiación (Getz 1.1 3P): PVP recomendado en Perinola y Mataró 7.111 €. Descuento promocional y campaña de financiación exclusiva. Comisión de apertura 142,22 € (2%). Comisión de estudio 21,33 € (0,30%). IVA (5,443%). Precio total aplicación 8.516,55 €. Oferta financiera realizada por Cofinanciera. Válido hasta el 31 de julio de 2003 para vehículos en stock.

Fácil, fácil, es tirarse desde mil metros de altura sin paracaídas y salir ileso. Fácil, es que tu madre descubra tu colección de revistas erótico festivas y no las destruya. Pero lo difícil, lo casi imposible es encontrar una oportunidad como la que te brinda Hyundai. Puedes tener un Getz por 116 € al mes en 72 cuotas con un TAE del 6,443% y además sin entrada. Aprovecha. Oportunidades así se presentan una vez en la vida. Tu Getz incorpora: Doble airbag, Radio CD Alpine con 6 altavoces, Cierre centralizado, Elevalunas eléctricos, etc...

Getz GETZ. Consumo mixto: entre 5,8 - 7,6 (l/100km) Emisiones CO₂: entre 136-161 (g/km)

HYUNDAI
disfruta la vida

Getz EASY

72 cuotas de 116 € al mes
al 6,443%T.A.E.* y sin entrada

SERVEI TALLER MECÀNIC J. TOMÀS
C/ Antoni Maura, 50 - Tel. i Fax 971 66 14 72 - Lluçmajor

3
años de garantía
190
km/h de velocidad
max. 0-100 en 11,1s

Trobada de pescadors de calamars

Miquel Ribot

El passat 13 de desembre se va celebrar al CN Arenal la II Trobada 2003 de pescadors de calamars. Aquesta pescada va congrega un total de 24 embarcacions en aquesta modalitat de pesca tan tradicional i que té tanta afició al nostre port. Les captures varen ser escasses perquè enguany la temporada del calamar ha començat bastant més

fluixa que l'any passat. La pescada es va iniciar a partir de les 3 de l'horabaixa en què sortiren totes les embarcacions, i va finalitzar a les 19,30h.

Després del recompte i de pesar les captures, l'embarcació guanyadora va ser el "MAIG PRIMER", de Francesc Sánchez que va aconseguir dotze peces. El segon lloc fou per a "TUNA", de Miquel Moratinos, amb nou cala-

mars. També amb el mateix nombre de captures, però d'inferior pes, quedaren en tercer i quart lloc respectivament, "EMBÀTOL", de Pep Pomares i "MAJO" de F. Campins. El "CATIPAU-LA" de Miquel Canyelles va quedar en cinquena posició, amb vuit peces.

La pescada va acabar amb una trobada dels pescadors i l'entrega dels obsequis per als participants.

Vela

Trofeu Donuts de vela lleugera

Els dies 20 i 21 de desembre va finalitzar l'edició d'enguany del trofeu Donuts de vela lleugera. Aquesta tradicional regata patrocinada per la firma comercial esmentada va congrega al CN Arenal més de dos mil regatistes de la vela lleugera infantil de Mallorca de les classes Optimist, L'Équipe, Europa, Cadete i 420. Les condicions varen ser les mateixes per a tots, amb un vent molt fluix el dissabte i el diumenge amb una brisa de devers deu nusos, la qual cosa va permetre disputar tres regates que, juntament amb les realitzades l'anterior cap de setmana, fan un total de cinc proves.

S'han de destacar els bons resultats obtinguts pels regatistes locals, Miquel Amengual es va proclama vencedor en Optimist, grup B, seguit pels també locals Joan Roig i Miquel Pellicer, en el segon i tercer lloc. El grup B d'Optimist va ser dominat clarament pel club arenaler. Important i ben merescut va

ser també el segon lloc en el grup A, aconseguit per la jove local Inès Cabrer. Al grup C, Adrià Barceló va quedar en tercera posició.

A la classe L'Équipe, la tripulació de s'Arenal, formada per Biel Planas i Saül Rodríguez, aconseguiren el primer lloc. El segon va ser per a Bernadí Bibiloni i Borja Bonet, també de s'Arenal.

A la classe 420, Pedro Marí i Xim Benjumedà varen assolir la segona plaça i Joanmi Riera i Joan Duran, la tercera. En classe Europa, Ramon Sampol va aconseguir el segon lloc.

Escola de vela del CN Arenal: Rècord de participació

Durant aquest recent acabat any 2003, un total de 329 joves han passat per l'escola de vela del CN Arenal, la

qual cosa ha significat un augment de 14 alumnes més que l'any 2002. Tot un rècord. Els cursos que es varen impartir principalment els mesos de juliol i agost, estaven dividits en dos formats, vela i tot vela, i han tengut una gran acceptació perquè un cop acabat l'estiu, el 42% dels alumnes ha realitzat més d'un curs.

Els cursos s'han impartit en varelles col·lectius i individuals, com l'Optimist, L'Équipe, i enguany com a novetat s'hi ha incorporat el 420, destinat a juvenils i que permet el perfeccionament i la possibilitat de gaudir de les sensacions d'un vertader pura sang de la vela.

Es va realitzar una enquesta telefònica que va donar uns resultats d'autèntic èxit ja que el 97% d'alumnes va col·locar l'escola per sobre d'un 7 en una valoració d'1 a 10.

45

Fonda Pa - Patisserie

Can Bagur

C/. Major, 79
Tel. 971 66 09 45
(Llucmajor)

Li oferim el nou servei de buffets a domicili (freds i calents)

Ramis

pastisseria d'autor

Antoni Maura, 15 • Tel. 971 66 03 17
Ronda Migjorn, 2 • Tel. 971 12 12 74
07620 Llucmajor (Mallorca)

Notes Columbòfiles del mes de desembre

Joan Jaume Sastre

Sumari:

A nivell de Club:

- Sopar de companyonia

- Amollades d'entrenaments.

A nivell de la Federació Colombòfila.

- Repartiment de premis de la temporada 2003.

- L'exposició colombòfila d'Eivissa.

A nivell de Real Federació Colombòfila Espanyola:

- Resultats a nivell nacional

Entrevista a Llorenç Tomàs, Campió de la Temporada Colombòfila 2003.

A nivell de Club:

El Club colombòfil llucmajorer ha duit a terme en aquest mes de desembre les següents amollades d'entrenament:

- Pina

- Sa Cabaneta

- Son Pardo

- Moll de Ponent

- Palma Nova

- El Casino.

Aquestes amollades que tenen com a finalitat potenciar el sentit d'orientació de les nostres aus que en el mes de febrer es veuran amb l'obligació de tornar des de l'illa d'Eivissa.

Aquest any, la comissió de curses encapçalada per Julià Monserrat i Jaume Server, es va plantejar la conveniència que els coloms voltassin entorn a la nostra ciutat i després intensificar amb un seguit d'amollades la direcció de ponent. El canvi ve motivat per fer front al nou pla de vol plantejat des del Grup Mallorca on es fan cinc amollades seguides des de l'illa d'Eivissa en un sol grup, la qual cosa farà que les aus ens puguin entrar per llocs distints i a la vegada es veuran arrestades cap a altres zones de la geografia illenca, depenent de la procedència de la majoria de coloms que conformaran els distints esbarts que es formaran després de l'amollada, no s'ha d'oblidar que són animals que es mouen en grup i que tenen dificultats per sortir-ne. Es creu que aquest pla d'entrenaments millorarà els resultats finals, a l'hora de les curses de velocitat.

Si passam revista a cada una de les amollades dutes a terme, totes han tingut la seva dificultat. La que ha presentat un major nombre de pèrdues per als nostres colomers ha estat l'amollada de sa Caba-

neta. Sa Cabaneta, llogaret del terme municipal de Marratxí, del qual és cap des del 1864, situat als estrets de l'altiplà de Mallorca, al Nord-est de la Plana de Palma, no presentava, damunt el paper, cap dificultat ja que els coloms, una vegada haver sortit fora de les gàbies s'havien de poder orientar fàcilment, gràcies a la vista de la serralada de Galdent i el massís de Randa, per poder tornar als nostres colomers. El dia no presentava greus dificultats climatològiques i tot no feia suposar el desastre que es produí. L'amollada va tenir lloc a les nou del matí i des d'aquest moment es varen fer esbarts que partiren en distintes direccions, a migdia eren molts els colomers que no tenien més de la meitat dels efectius. Es creu que s'han perdut més de dos-cents coloms, a més dels coloms que han tornat ferits pel falcó.

La darrera amollada que es dugué a terme enguany és la del Casino; tenia com a finalitat reforçar la direcció de ponent i a la vegada preparar les aus per a les tres amollades que la seguiran des d'aquest mateix punt i que són "obligatòries" ja que es farà conjuntament amb la resta de clubs que conformen el Grup Mallorca.

Esperam que no tamin a succeir les greus pèrdues que es varen donar a sa Cabaneta i que els nostres coloms estiguin preparats per a les curses de velocitat.

Una altra activitat que ha tingut lloc en aquest mes ha estat el sopar de companyonia que es va fer el dia 23 de desembre al local social, Bar Pou. Hem de donar l'enhorabona a les cuineres i als organitzadors que ens feren passar uns moments molt bons i en grata companyia.

El president, en Gil Garau, aprofità aquest fet per donar les bones festes a tots els presents i presentar el nou calendari de l'any vinent, repartint-lo seguidament als socis. El calendari porta la fotografia, feta per na Coloma Julià, del colom cendrós número 126359 del 2002, d'en Joan Janer i Andreu, guanyador de l'anella d'or del nostre Club.

També es va aprofitar aquesta reunió per parlar amb en Miquel Munar del robatori de coloms de vol que va sofrir a Capocorb d'en Pola, prop de Cala Pi. No tenia noves del fet per saber qui havia duit a terme el robatori, però sí que havien tornat alguns dels coloms però sense l'anella de niu, cosa que fa suposar que els lladres

ho havien fet per fer carn. Es parlà de la possibilitat de reanellar aquests perquè puguin competir en les curses de la propera temporada.

A nivell de Federació Colombòfila Balear:

Estan d'enhorabona:

En Bernat Bonet i Escalés:

Primer Classificat en el Campionat Illes Balears de Velocitat 2003 de la zona de Mallorca.

En Llorenç Tomàs i Sastre:

Primer Classificat al Campionat Illes Balears de Fons 2003 de la zona de Mallorca.

Cinquè Classificat al campionat Illes Balears de Velocitat 2003 de la zona de Mallorca.

A l'exposició de coloms que es va dur a terme a l'illa d'Eivissa la femella par-da número 125394 del 2001, d'en Llorenç Tomàs i Sastre, fou la primera classificada en el Grup Esport Fondo. Aquesta femella, viatjada durant dues temporades, ha estat cronometrada a les següents curses:

Temporada 2002:

- Eivissa

- Calp

Temporada 2003:

- Finestrat, classificada al lloc 16

- Almeria, classificada al lloc 3

- Baza classificada al lloc 2

- Caravaca classificada al 1r lloc.

En Joan Janer i Andreu:

Que amb el colom cendrós número 126359 del 2002, va aconseguir el segon lloc en el Grup Esport de Gran Fons. Aquest mascle, fotografiat per na Coloma pel calendari del 2004, ha viatjat aquest any 2003 des de:

- Eivissa

- Finestrat

- Finestrat

- Alacant

- Almeria

- Castuera.

A l'amollada d'Almeria va ser el primer Classificat guanyant per al seu propietari el VIII Trofeu Ciutat de Llucmajor.

I a l'amollada de Castuera, Llarga Distància, aconseguí el primer lloc a la nostra societat.

A nivell de la Real Federació Colombòfila Espanyola cal destacar el paper que ha fet en Llorenç Tomàs Sastre:

- 14 a la Classificació General del Campionat d'Espanya
- 16 a la Classificació General del Campionat Nacional de Fons
- 13 a la Classificació General del Campionat Nacional de Seguretat
- 14 a la Classificació AS PALOMA Nacional de Fons
- 13 a la Classificació PRESTIGI NACIONAL DE FONTS DE DOS ANYS
- 15 a la Classificació General de la COPA SM EL REI

Entrevista: Llorenç Tomàs i Sastre

Presentar en Llorenç Tomàs i Sastre a una revista en què més d'una vegada s'ha parlat de coloms i de colombòfils de la nostra comunitat és cosa ben senzilla i gens difícil, és de tots conegut i valorat. Valorat com a un dels deu millors colombòfils que avui estan en actiu a les nostres illes i que va demostrant, any rere any, que el seu caminar, en aquest aspecte, és segur i té la clara intenció d'arribar al més amunt possible.

Vos recordaré que anys enrera en Llorenç va fer tàndem amb en Joan Janer i Andreu, actual President de la Federació Colombòfila de les Illes Balears, guanyant molts de trofeus, amb els seus coloms. Trofeus des de totes les distàncies i molts de primers llocs a les classificacions generals de regularitat, seguretat i designats de les distintes societats de les que varen formar part activa. També recordam que aquest tàndem es va ampliar amb la incorporació d'en Miquel Pallicer, i ho foren mals d'aguantar, els coloms els venien de per tot. Després seguiren en Llorenç i en Joan, fins que ho deixaren anar.

Actualment viatja en solitari a la finca de Bennoc, ajudat per son pare.

En primer lloc, enhorabona pels resultats obtinguts en aquesta temporada colombòfila, no només a nivell del Club Lluçmajorer, en què et vares classificar en el primer lloc en les tres Classificacions Generals, REGULARITAT, SEGURETAT I DESIGNATS, a més d'obtenir l'anella d'argent i un caramull de trofeus a les curses de velocitat, fons i gran fons; sinó també pels teus resultats a nivell de federació Balear i Espanyola.

A què dones la culpa d'aquests bons

resultats?

A la regularitat que aquest any ha tingut el colomer de vol a les curses de velocitat, fons i gran fons. I a tres factors que ho han fet possible, per aquest ordre: sort, salut i feina amb els coloms amb l'ajuda del meu pare.

Quins coloms t'han respost millor?

A les curses de velocitat els coloms joves, nascuts el 2002. Ho han fet a les curses des de l'illa d'Eivissa i les de Finestrat i Oriola.

A les curses de fons, Baza, Almeria i Caravaca, i gran fons, Puertollano, els coloms que millors resultats han obtingut són els viatjats a les darreres temporades. Coloms de dos i tres anys.

Quins sistema de viatjar has practicat amb les teves aus aquesta darrera temporada?

Els meus coloms viatgen al natural. Ells estan separats en dos grups de vol. Coloms viatjats i colomins primerencs, és el primer grup de coloms, el segon és format pels d'anella de derbi i colomins més tardans. Cada un d'aquests grups es troba a un colomer i entrenant cada dia un cop per separat. Uns ho fan el matí i l'altre a la tarda. A la temporada de curses seguim amb aquest mètode d'entrenament i ens està donant bon resultat.

A l'entrenament, vol forçat o lliure?

Els coloms d'un colomer formen un equip esportiu a les ordes del colombòfil. I a tot equip, que practica un esport determinat i que vol obtenir uns bons resultats a final de temporada, necessita d'un bon entrenament planificat on es tenguin present tant la part psíquica com la física. Per tant, als coloms des del mes de desembre els obligo a complir unes normes estrictes, entre elles el vol forçat, que en plena temporada, en el moment del fons i el gran fons, té una durada de 60 minuts aproximadament. A aquest temps de vol hi arriben després d'uns mesos d'anar augmentant progressivament el temps de durada. Al matí i a la tarda en els mesos de l'hivern és el meu pare l'entrenador.

Quin comentari general faries de la temporada 2003?

- El que retrauria d'aquesta temporada és el gran nombre de pèrdues que hem tingut. Pèrdues a totes les amollades i en totes les distàncies, però més a Eivissa i velocitat que a fons. La causa fonamental, segons el meu criteri, ha estat el mal temps que ha augmentat la dificultat de cada una de les curses, i de més lluny els criteris seguits l'hora d'amollar.

Tot això me fa tremolar a l'hora de

pensar en el que ens ve damunt a la propera temporada amb aquestes cinc curses d'Eivissa seguides.

De quina amollada t'has sentit més satisfet, aquesta temporada?

Sense cap dubte, de l'amollada d'Almeria, VIII trofeu Ciutat de Lluçmajor. Fou una amollada de fons, que en quatre coloms engabiats vaig fer un segon, un tercer i un sisè, a la classificació general.

I de quina amollada t'has sentit més decebut?

De l'amollada de llarga distància des de Castuera. És, avui per avui, la meua assignatura pendent. De set coloms engabiats no en vaig enregistrar cap.

Quins factors creus que afecten les amollades de Fons i gran fons per una part i a les amollades de velocitat i mig fons, per l'altra?

Si partim d'uns coloms ben entrenats, motivats i de bons antecedents familiars a les curses de fons i gran fons els factors que hi incideixen són: La sort, el temps i els falcons. I a les amollades de velocitat són: el temps, els falcons i la sort.

L'entrenador influeix sempre, però es nota més la feina feta sobre l'equip de coloms a les curses d'Eivissa i velocitat, i la "raça" és molt més determinant a les curses de llarg recorregut. Però sense una bona preparació física i una bona motivació induïdes per part de l'entrenador o adquirides, les dues coses, de forma autodidacta no vendrien els coloms de tan lluny.

Quin tipus d'alimentació estàs donant als teus coloms de vol?

Actualment, utilitzam una mateixa mescla esportiva comercial durant tota la temporada de curses, controlant la qualitat dels grans que la conformen. Això no deixa de banda les llepolies que els donam als nostres coloms, llavors petites i alguns cacauets. Aquest menjar es dona en dues vegades cada dia, la meitat al matí després del vol i a la tarda.

Quins mètodes preventius i curatius utilitzes?

Sempre que sigui possible, som més de la utilització de mètodes preventius que no curatius. De forma continuada, don als coloms tandes preventives per a la coccidiosi, salmonel·losi i tricomoniassi. A més de tractaments periòdics per evitar els cucs.

Parlant de prevenció s'ha de dir que a les illes no està suficientment valorada la tasca que duen a terme o, més ben dit, podrien dur a terme els veterinaris. Crec en la necessitat de revisions periòdiques dels

nostres colomers i l'anàlisi sistemàtica dels excrements de les nostres aus per part d'aquests professionals i ells ens evitarien una bona quantitat de problemes i malsdecaps i, possiblement, els resultats, a nivell general, fossin millors. Personalment he fet analitzar en diverses ocasions els excrements fora de l'illa i més recentment i de forma quasi periòdica a un veterinari de la nostra localitat.

De la neteja, què ens pots dir?

La neteja, i l'observació que aquesta comporta a la vegada que es du a terme, és fonamental com a mesura preventiva i ens evita un caramull de problemes que poden fer malbé la nostra colònia. Ara, per motius d'horari laboral, no puc fer el colomer net diàriament però he posat un graellat de fusta i d'aquesta manera evito que les aus estiguin en contacte amb els seus excrements, que és la principal font de contagi de moltes malalties. El que sí faig és netejar els abeuradors i canviar l'aigua diàriament. També deix els abeuradors al sol com a mesura de desinfecció.

Quines races de coloms estàs criant actualment?

La majoria de coloms del quadre productor són autòctons, illencs, que procedeixen de línies de coloms que han demostrat el seu valor com a coloms de llargues distàncies. Alguns d'ells descendeixen de coloms Somoloskis, Esnaiders, Van Gel, ... de les primeres subhastes que es dugueren a terme de coloms estrangers a la nostra comunitat i darrerament Kuyers.

També he introduït algun colom de Ramón Fiona, José R. Caro, Pere Soler, Bartomeu Prohens, A. Cadrecha i altres.

Ara, duc a terme una reestructuració del quadre reproductor, per dues raons. La primera, els resultats de les darreres temporades i segona la necessitat de tenir els reproductors i els coloms de vol a un mateix lloc per estalviar feina i possibilitar un major control. Els coloms propis van guanyant importància, sobretot els viatjats.

Quines és la teva opinió sobre els Derbis?

Ha estat una de les bones idees que l'actual directiva de la Federació Colombòfila Balear a dut a terme. El passat derbi va tenir una bona rebuda per una part de l'afecció i els resultats, per a mi com a entrenador, foren molt bons. Un dels coloms del meu colomer de vol, propietat de Joan A. Benejam de Ciutadella, Menorca, fou el primer en ser cronometrat de la cur-

sa de mig fons des de la ciutat d'Oriola. El premi en diners superà els 5.900 euros. Els coloms següents, el segon, el tercer i el quart, foren del Club Santanyí i el cinquè colom fou d'en Bernat Bonet del Club de Llucmajor. La cursa fou difícil i les pèrdues molt elevades.

Si bé he notat un cert desànim entre els colombòfils a l'hora de comprar les anelles de derbi i no perquè el premi no sigui important, un cotxe marca "MINI" de la casa BMW que fou exposat el dia de la darrera fira a Llucmajor, sinó pel nombre de pèrdues que hem tengut la temporada 2003.

Què opines de la colombòfilia en el teu Club i la zona en què viatges?

En colombòfilia s'està vivint una època molt difícil i on el desànim és present al nostre entorn. La causa s'ha de cercar en les elevades pèrdues de coloms que tenim en el decurs de la temporada. Avui es perden un caramull de coloms en el període de posar estimació al colomer de vol, es perden quan comencem les amollades d'entrenament, prop del colomer, i no parlem de les pèrdues a l'època de curses, on l'illa d'Eivissa ha anat adquirint una greu dificultat comparable a punts d'amollada molt més llunyans. Aquestes pèrdues elevades d'aus ens ha afectat i ens està desanimant en la resta de la pràctica del nostre esport al no tenir la necessària recompensa al nostre esforç.

El nivell del Club de Llucmajor és alt i els resultats ho demostren any rere any, quan a les classificacions generals a nivell de Grup Mallorca, Federació Balear i Federació Espanyola apareixen socis del nostre Club i els nostres coloms guanyen premis amb regularitat.

També, la directiva, ajudada per l'Ajuntament, organitza cada any l'única cursa especial organitzada per un club a l'illa de Mallorca, el Trofeu Ciutat de Llucmajor. I dona cabuda a noves idees.

Què penses de la colombòfilia a les Illes Balears?

Els nostres coloms estan ben valorats fora de les nostres fronteres tant en el continent Europeu com a l'Àsia. Els compradors de lluny venen any rere any a la recerca de coloms que han demostrat el seu valor a les diferents curses. Per a ells, la gàbia i el lloc a la classificació d'una cursa o, millor, a diverses és el més important i el que determina el valor de l'au que serà emprada com a reproductora.

Per a nosaltres, estam passant uns mo-

ments difícils on el desànim és present i la gent no sent recompensat l'esforç que suposa la pràctica de l'esport colombòfil. Això fa que els directius a nivell local i federatiu es trobin moltes vegades tot sols o que el grup de persones que els ajuda en les tasques del dia a dia sigui cada vegada més reduït. Quan les coses van bé hi ha moltes mans i ganes per fer-les anar millor, el problema és quan no van tan bé, la gent es va desanimant i poc a poc ens anam allunyant i desfent de les nostres responsabilitats.

El futur el veig negre si no és reduïxen les pèrdues, fins arribar a uns nivells suportables, i augmenta l'èxit en les curses de llargues distàncies. El com fer possible això és difícil de dir.

I, per a tu, quina és la causa de les pèrdues?

Amb els coloms hem perdut el camí per córrer. A Eivissa es perdia un 20% o si vols un 25% i ara es perd un 45% o un 50%, tremolam a l'hora d'anar-hi. L'any 1977 venien més coloms de gran fons que no en l'actualitat.

Crec que les causes són:

- La superpoblació. A la major part de colomer hi ha més coloms que en lloc. Frissam d'anellar coloms i això ens fa tenir moltes parelles reproductores i introduir coloms reproductors de valor no demostrat que en lloc d'enriquir-nos ha empobrit els nostres colomers.

- Que molts de nosaltres som uns senyors que estam convençuts que just basta engabiar per a cronometrar. I deixam la feina per a un demà, que no arriba.

- Hem deixat de banda la selecció natural de la colombòfilia que es basa en criar dels coloms que vénen i ens hem deixat enlluernar pels papers i llibres de família dels coloms estrangers i no estrangers. Que ens ha fet perdre anys i anys darrera quimeres.

- La gàbia, l'hem deixada de banda i només, la majoria i en por, anam a les amollades d'entrenament organitzades pel Club i el grup Mallorca.

- I per acabar, crec que seria millor retardar l'hora d'amollada, apropar-la al migdia, per evitar l'atac dels falcons que, per altra part, de cada vegada són més nombrosos. I que no me vinguin amb històries dels del GOB quant al nombre de falcons en el nostre espai.

Gràcies Llorenç i esperam que els èxits amb les curses del 2004 t'acompanyin.

Entre noltros

Naixements

- Andrea Puig Puig, filla de Juan i Margarita, nasqué el 24-11-03.

- Adrián Mingorance Roldán, fill de Salvador i Marfa Immaculada, nasqué el 24-11-03.

- Santiago Rostagnol Campaña, fill de Danilo Gabriel i Patricia Gabriela, nasqué el 25-11-03.

- Dieaïssatou Fall, filla de Massou i Anta, nasqué el 23-11-03.

- Verónica Jiménez Roig, filla de Miguel Ángel i Francisca, nasqué el 2-12-03.

- Marc Sastre Vallejo, fill de Sebastián i Ana María, nasqué el 25-11-03.

- Boaz Dobben, fill de Jurrarian i Fokje, nasqué el 10-12-03.

- Bernat Oliver Nadal, fill de Pedro i Catalina, nasqué el 10-12-03.

- Jasmine Vidal Martínez, filla de Bartolomé i María Dolores, nasqué el 13-12-03.

- Lucía García Ramón, filla de Juan José i Juana, nasqué el 14-12-03.

- Pere Antoni Canals Payras, fill de Antonio i María Lourdes, nasqué el 17-12-03.

- Lucía Balcarce Robotti, filla de Elleio Javier i Erica Verónica, nasqué el 30-11-03.

- Arnau Tomàs Catany,

fill de Bartomeu i Margarita Francisca, nasqué el 19-12-03.

- Francisco Javier López Solano, fill de Francisco Javier i María Josefa, nasqué el 22-12-03.

- Amalia de Teba Lizancos, filla de Alfredo i María Nieves, nasqué el 24-12-03.

- Joana Mut Coll, filla de Miquel i Maria, nasqué el 19-12-03.

- Neus Galiano Bergas, filla de Juan i Juana, nasqué el 26-12-03.

- Mark Vallespir Barba, fill de Lorenzo i Stina, nasqué el 26-12-03.

Matrimonis

- Guillermo Llompart Pons i María Magdalena Taberner Valls, es casaren el 5-7-03 a la Casa Consistorial.

- José Miguel Bisquerra Venegas i Laura Martínez García, es casaren el 19-7-03 a la Casa Consistorial.

- Ángel Espinar Martínez i Oxana Tolstova, es casaren el 28-11-03 a la Casa Consistorial.

- Marcos Antonio Suárez Teva i María Leonor León Luna, es casaren el 28-11-03 a la Casa Consistorial.

- Bartolomé Salvá Garau i Isabel Oliver Mínguez, es casaren el 29-11-03 a la Casa

Consistorial.

- Raul Espigares Ballesteros i Rafaela Molina Valde-rama, es casaren el 22-11-03 a l'església de Ntra. Sra. de la Lactància (S'Arenal).

- Leandro Juan Martín Roffe i Judith Gäsell Boulán, es casaren el 5-12-03 al Jutjat de Pau.

- Wolfgang Bruno Schafenberg i Ana María Fuentes Arce, es casaren el 5-12-03 al Jutjat de Pau.

- Nelson Adrián Vargas Peña i Salustiana Díaz Arnel-ler, es casaren el 5-12-03 al Jutjat de Pau.

- Edwin Ricardo Galvis Ramírez i Anabel Gutiérrez Fajardo, es casaren el 5-12-03 a la Casa Consistorial.

- Juan Antonio Román Viruel i María del Carmen Moriana Polinario, es casaren el 19-12-03 al Jutjat de Pau.

- Tomás Michael Bohrmann i Carola Groll, es casaren el 19-12-03 al Jutjat de Pau.

Defuncions

- Juana Ana Pastor Serra, morí el 8-12-03 als 83 anys.

- Antonio Garau Puigserver, morí el 6-12-03 als 84 anys.

- Ramón Castell Garí, morí el 10-12-03 als 93 anys.

- María Jesús López Felipe, morí el 14-12-03 als 92 anys.

- Catalina Estelrich Crespi, morí el 24-12-03 als 85 anys.

- Antonia Vidal Nadal, morí el 27-12-03 als 79 anys.

- Margarita Maimó Maimó, morí el 1-1-04 als 84 anys.

- Nicolás Pizá Lladó, morí el 2-1-04 als 83 anys.

- Julio Mansilla González, morí el 4-1-04 als 50 anys.

- Jaime Vaquer Coll, morí el 4-1-04 als 92 anys.

Dades facilitades per l'encarregat del Cementiri Municipal, Joan Lascolas, referides al Registre de De-

funcions efectuat entre el 4 de desembre i el 27 de desembre del 2003.

- 4 de desembre. Apolonia Jaume Salvá, morí als 78 anys.

- 5 de desembre. Dolores Mercado Bustos, morí als 65 anys.

- 5 de desembre. Sebastian Noguera Jaume, morí als 74 anys.

- 5 de desembre. José Soler Navarro, morí als 74 anys.

- 5 de desembre. Manuel Machuca Márquez, morí als 23 anys.

- 6 de desembre. Antonio Garau Puigserver, morí als 84 anys.

- 6 de desembre. Maria de Gràcia Venero Ballester, morí als 25 anys.

- 7 de desembre. Guillermo Salvá Noguera, morí als 87 anys.

- 8 de desembre. Juana Ana Pastor Serra, morí als 83 anys.

- 10 de desembre. Ramón Castell Garí, morí als 93 anys.

- 11 de desembre. Juana Ana Taberner Monserrat, morí als 76 anys.

- 11 de desembre. Miguel Bonet Garcías, morí als 70 anys.

- 13 de desembre. Jerónimo Mulet Tomás, morí als 86 anys.

- 17 de desembre. María Botta Torres, morí als 74 anys.

- 19 de desembre. Leandro Pérez Díaz, morí als 72 anys.

- 21 de desembre. Antonia Riera Bonet, morí als 85 anys.

- 21 de desembre. Antonia Ana Salvá Mulet, morí als 86 anys.

- 22 de desembre. Catalina Estelrich Crespi, morí als 85 anys.

- 26 de desembre. Jaime Clar Sastre, morí als 87 anys.

- 27 de desembre. Antonia Vidal Nadal, morí als 79 anys.

CARNISSERIA ■ XARCUTERIA

**OBRADOR
GARCÍAS**

Plaça Espanya, 62 - Tel. 66 13 02 • LLUCMAJOR (Mallorca)

Passatemps

Les 10 espècies de vertebrats més
amenacades de les Balears.

Llorenç Mascaró

C E B C A A M E S S I S S A T A
O A F O C I S S A T U E S I O N
B D I S B A J T I R D L A B R I
S O A O J A E L I M O L I O T A
T F A E S R E O S S B A C E U Q
A F O F E L L T A M I M I R G T
I D U R C A E U V M U A D G A I
T O R C A I S A I T A R I E M A
U E F B E M I L A B E B A N O B
F A L I J O A L K I S R O R R I
A D L L A N C A V T A E P O A H
O M E N A O F G A N A N O T E S
E S A F D O F U A O S C E L D A
I S T O B F E T D U S A T O G D
O M U F I M N R R A E F F V A U
A T X F O A S O B O S I C E I H
P E U Y G D S T T I C A A D S C
U T D R A D T E F O Q B U V E I
M E A N P M O A M A T W W O B M
A S D E Z A Y U D B S A I T S A

Solució del mes passat

Sufs Avisador Orval Flamenc Xivitona
Cega Cama-Roja Sebel.li Cegall

Pes forat d'es moix

Si els passats anys amb l'arribada del dia dels innocents haguérem de lamentar que les bromes tradicionals es convertissin en la gamberrada de tirar ous a les portes de les cases, embrutar-les, enguany ha esta pitjor. Poc abans de Nadal, un grupet d'al·lots (nins i nines) han pintat les façanes de diferents cases amb pintura (esprai) causant a més dels perjudicis materials que això comporta la indignació i el dolor en unes dades en les quals tant es parla d'amor i pau.

No es fàcil esbrinar quins poden ser els motius que els han induït a fer tal malcriadesa. Fer mal perquè sí, irresponsabilitat, ànsia de protagonisme, qualque cosa falla en la societat actual. O més d'una!

CLINICA DENTAL

Dr. Ll. Galmés Ferrer

HORARI:

Dilluns, dimecres i divendres (9 a 14)
Dimarts (9 a 13 i 17 a 19). Dijous (9 a 13)
Divendres horabaixa (16'30 a 20h)

Carrer Antoni Maura, 2
Tel. 971 66 20 17 - LLUCMAJOR

Boutique

Atenció especial als llucmajorers

C/. Impremta, nº 1 - (Pas d'en Quint)
Tel (971) 72 40 98 - 07001 Palma de Mallorca

TALLERES
NOGUERA

REPARACIONES EN GENERAL DE AUTOMÓVILES, MOTOCULTORES,
MOTOSIERRAS, MOTOBOMBAS, CORTACESPED, ETC...

TALLER AUTORIZADO

PEDRO NOGUERA
ENSEÑAT

Calle Ripoll, 30 - Tel. y Fax: 971 66 22 13 - 07620 Llucmajor (Mallorca)

majorset
perruqueria unisex

antònia isern

c/ major, 7 07620 Llucmajor
tel. 971 661 359

SERVEI OFICIAL:

TALLERS CAÑELLAS - ROTGER

C/. Hispanitat, 19 - Tel.: 971 66 06 47 - Lluçmajor

Nuevas emociones
se abren camino.

FUNERÀRIA MARE DE DEU DE LLUC

VOS INFORMAM QUE:

***A PARTIR D'AVUI PODREU SOL·LICITAR ELS NOSTRES SERVEIS DESDE
QUALSEVOL PART DE L'ILLA, INCLOSOS ELS CENTRES HOSPITALARIS
DE PALMA DE MALLOCA***

***AMB LA FINALITAT DE PRESTAR ELS SERVEIS FUNERARIS A LA
FAMÍLIA AMB MÉS DE 50 ANYS D'EXPERIÈNCIA***

SERVICIO 24 HRS.: 971 620146

971 661862 - 610 529723

**D. ANTONIO SASTRE MAS (GERENTE)
CENTRAL: STA. MARÍA DEL CAMÍ, C/ REVUELTA N°9-11**

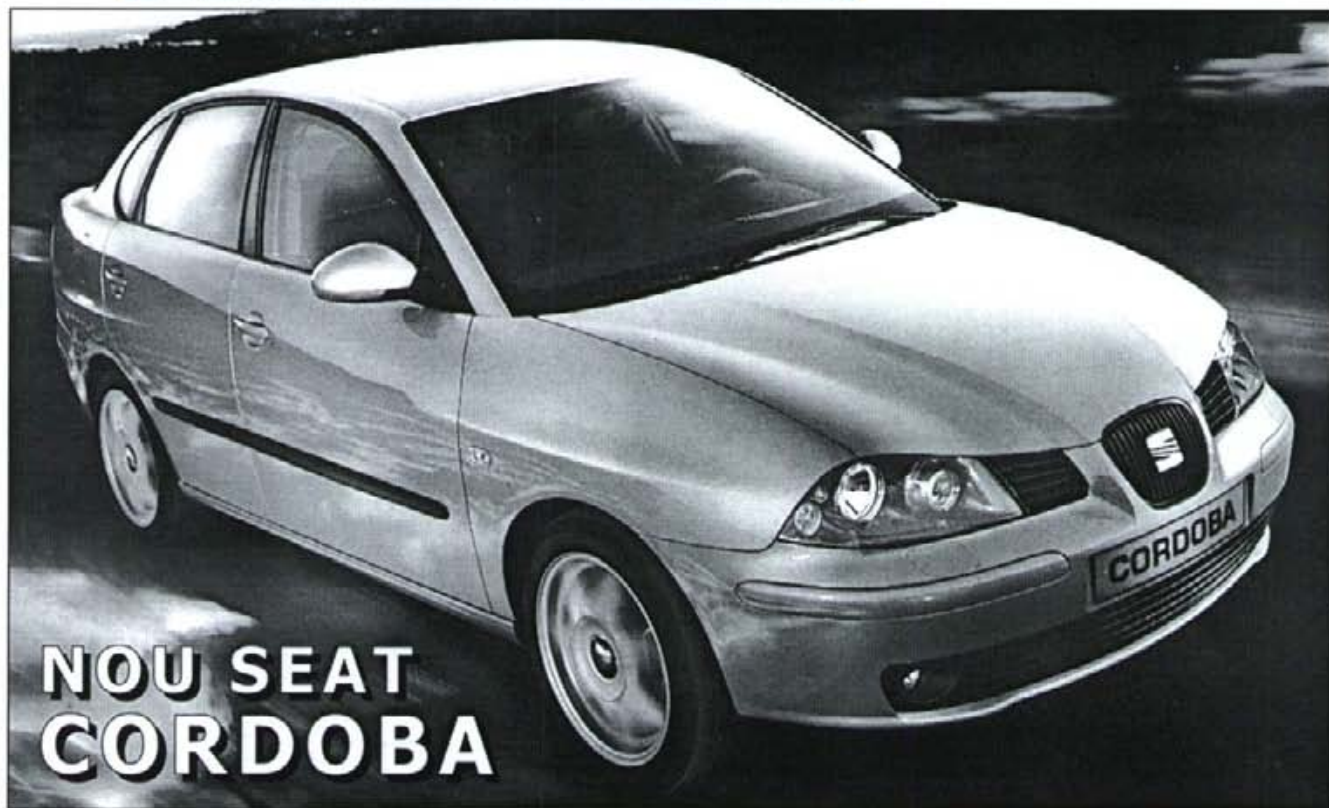

SEAT

Ctra. Arenal s/n - Tel. 66 02 34 - 66 16 18

Rubí Automóviles Llucmajor, S.L.

NOU SEAT CORDOBA

AUTO - ELÈCTRIC Barcelon

S.L.

Red Oficial de Talleres Bosch Car Service

MULTIMARCA MULTISERVICIO

MULTIMEDIA

ALPINE

DISCO DURO
MP-3

PERSONALIZAMOS TU INSTALACION
INSTALACIONES DE NEONES
ALARMAS-INTERIORES-MANOS LIBRES

NAVEGADORES

PRIMERAS MARCAS

Pioneer

ETAPAS

MP-3

KENWOOD

CARGADORES
CD-DVD-MP3

JVC

AUDIO

Ronda Ponent, 27 - 07620 Llucmajor - Tel. 971 66 01 70 - Fax: 971 66 41 07 - E-mail guibar@teleline.es